



RISØR KOMMUNE

HANDLINGSPROGRAM OG ØKONOMIPLAN

2012-2015

Vedtatt av Bystyret 25. august 2011

Skrevet av: Else Skjellum

Siste versjon: 5. september 2011

Risør for gjestfrihet, nyskapning og mangfold

Økt bosetting og livskvalitet gjennom forebygging, bevaring, vekst og utvikling.



INNHOOLD

Handlingsprogram og Økonomiplan	1
2012-2015	1
1 Vedtak	8
1.1 Følgende utredninger igangsettes i perioden:	8
1.2 Følgende tiltak gjennomføres i perioden	8
1.3 Økonomiske rammer	10
1.4 Andre vedtak	10
2 Rådmannens innledning	12
3 Sammendrag av rådmannens forslag	14
3.1 Forslag til igangsetting av utredninger i perioden:	14
3.2 Forslag til tiltak i perioden	14
3.3 Forslag til drifts- og investeringsrammer for perioden	15
3.4 Andre forslag	16
4 Styringssystem	18
4.1 Planstrategi, kommuneplan og sektorplaner	18
4.2 Handlingsprogram og økonomiplan	19
4.3 Budsjett og virksomhetsplaner	20
4.4 Regionale og statlige planer	20
5 Kommuneplan og satsingsområder for perioden	22
5.1 Innledning	22
5.2 Mål og Satsningsområder ihht. kommuneplanen	22
5.2.1 Bærekraftig utvikling	22
5.2.2 Kunst og kultur	22
5.2.3 Arealforvaltning	23
5.2.4 Oppvekst og ungdomsmiljø	23
5.2.5 Folkehelse	24
5.2.6 Eldre	24
5.2.7 Kommuneøkonomi/organisering	25
5.2.8 Næringsutvikling	25
5.2.9 Kompetanseheving	25
5.3 Mål og Satsningsområder ihht. Handlingsprogram 2010	26
6 Utviklingstrender i samfunn og kommune	28
6.1 Økonomi	28
6.1.1 Økonomiske hovedtrekk i perioden	28
6.1.2 Forslag i kommuneproposisjonen	28
6.1.3 Endringer i perioden	29
6.1.4 Lønns- og prisvekst	29
6.1.5 Rente- og avdrag	30
6.1.6 Skatt og rammetilskudd	30
6.2 Befolkning	31
6.3 Tilgjengelige boliger i Risør kommune	31



6.4	Samhandlingsreformen.....	32
6.5	Båtplasser.....	32
7	Tidligere vedtak med konsekvens i perioden.....	34
7.1	Vedtatte tiltak med konsekvens i perioden.....	34
7.1.1	Bo og levekår.....	34
7.1.2	Infrastruktur.....	35
7.1.3	Kunst og kultur.....	38
7.1.4	Næringsutvikling.....	38
7.1.5	Reiseliv.....	38
7.1.6	Sentrumsutvikling.....	39
7.1.7	Skole.....	40
7.2	Pågående utredninger.....	40
7.2.1	Bo- og levekår.....	40
7.2.2	Infrastruktur.....	40
7.2.3	Kunst og kultur.....	41
7.2.4	Næringsutvikling.....	42
7.2.5	Reiseliv.....	43
7.2.6	Sentrumsutvikling.....	44
7.2.7	Skole.....	44
7.3	Eksterne planer og vedtak.....	44
7.3.1	Østre Agder.....	44
7.3.2	Øst-regionen (DDØ).....	45
7.3.3	Andre.....	45
8	Forslag til utredninger i perioden.....	46
8.1	Bo og levekår.....	46
8.1.1	Etablering av kommunalt hjelpemiddellager.....	46
8.1.2	Psykolog (interkommunal).....	46
8.1.3	Tilpasse Tjennasenteret.....	46
8.2	Infrastruktur.....	46
8.2.1	Utrede ENØK tiltak i alle eksisterende kommunale bygg.....	46
8.2.2	Vann og avløp Røysland krets.....	47
8.2.3	Tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær.....	47
8.2.4	Ny brannstasjon.....	47
8.3	Kunst og kultur.....	47
8.3.1	Festningsanleggene i Urheia.....	47
8.3.2	Bygningsvernssenter i Risør kommune.....	47
8.3.3	Revitalisering av historisk bysentrum.....	47
8.4	Næringsutvikling.....	48
8.4.1	Bio-varme Moland øst.....	48
8.5	Reiseliv.....	48
8.5.1	Bobiler.....	48
8.6	Sentrumsutvikling.....	48



8.7	Skole.....	48
9	Forslag til tiltak i perioden	50
9.1	Bo og levekår	50
9.1.1	Kulturmidler.....	50
9.1.2	Forsterkede boliger for bostedsløse.....	50
9.1.3	Tilpasning av Linken.....	50
9.1.4	Botilbud til personer med psykiske lidelser	51
9.1.5	Dagtilbud til personer med psykiske lidelser	51
9.1.6	Dagtilbud for hjemmeboende eldre.....	51
9.1.7	Beiteprosjekt.....	52
9.1.8	Brygge og økt tilgjengelighet i Breibukt	52
9.1.9	Rehabiliterer Ungdomshuset (skansen)	52
9.2	Infrastruktur.....	53
9.2.1	Oppgradering av renseanlegget på Røed.....	53
9.2.2	Scanning av eiendomsarkivet.....	53
9.2.3	Tilrettelegging av båtplasser i Indre havn	54
9.3	Kunst og kultur	54
9.3.1	Rydding og merking av stier.....	54
9.3.2	ENØK tiltak Risørhuset.....	54
9.4	Næringsutvikling	55
9.4.1	Næringsarealer.....	55
9.5	Reiseliv	55
9.6	Sentrumsutvikling.....	55
9.7	Skole.....	55
9.7.1	Oppgradering Risør barneskole.....	55
9.7.2	Faglig kvalitet i skolen.....	55
9.7.3	Sluttresultat	56
9.7.4	Skolemiljø	56
9.8	Økonomiske konsekvenser av tiltakene i perioden.....	57
10	Intern organisasjons- og tjenesteutvikling i perioden	58
10.1	Organisasjon og administrasjon	58
10.2	Helse og omsorg.....	58
10.3	Sosiale tjenester	59
10.4	Tidlig intervensjon	60
10.4.1	Kvellomodellen.	60
10.4.2	Læringsmiljø og pedagogisk analyse - LP-modellen.	60
10.4.3	SLT – modellen.....	60
10.4.4	Ny GIV – gjennomføring i videregående opplæring.....	61
10.5	Oppvekst og Skole.....	61
10.5.1	Ny organisering	61
10.5.2	Tilstandsrapport / skoleeierrollen.	61
10.5.3	Planer	61



10.6	Tekniske tjenester og forvaltning.....	61
10.7	Kultursektoren.....	62
10.7.1	Ny organisering	62
11	Investeringsplan for perioden 2012 – 2015.....	64
11.1	Forslag til investeringsplan for perioden	64
11.2	Vurdering av kommunens investeringsaktivitet i perioden.....	68
11.2.1	Aktivitetsnivå – oppsummert.....	68
11.2.2	Effekt på drifta	68
12	Driftsrammer og utviklingsbehov i perioden.....	70
12.1	Fellesområdene.....	70
12.1.1	Felles inntekter og utgifter	70
12.1.2	Felles avsetninger	73
12.1.3	Oppsummert – til fordeling.....	74
12.2	Fordeling av rammer	74
12.2.1	Prinsipper for fordeling.....	74
12.2.2	Økonomiske utfordringer i perioden	75
12.2.3	Forslag til tiltak for å komme i balanse.....	76
12.2.4	Forslag til rammer for perioden.....	77
12.3	Rådmannen og rådmannens stab.....	78
12.3.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	78
12.3.2	Andre driftsutfordringer	78
12.4	Enhet for støttefunksjoner	78
12.4.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	78
12.4.2	Andre driftsutfordringer	78
12.5	Enhet for habiliteringstjenester.....	78
12.5.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	78
12.5.2	Andre driftsutfordringer	79
12.6	Enhet for omsorg.....	79
12.6.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	79
12.6.2	Andre driftsutfordringer	79
12.7	Enhet for kultur.....	79
12.7.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	79
12.7.2	Andre driftsutfordringer	79
12.8	Enhet for plan og byggesak	80
12.8.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	80
12.8.2	Andre driftsutfordringer	80
12.9	Enhet for eiendom og tekniske tjenester.....	80
12.9.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	80
12.9.2	Andre driftsutfordringer	80
12.10	Enhet for barnehage og barneskole.....	81
12.10.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	81
12.10.2	Tiltak i handlingsprogrammet	81



12.10.3	Andre driftsutfordringer	81
12.11	Enhet for ungdomskole og voksenopplæring	82
12.11.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	82
12.11.2	Andre driftsutfordringer	82
12.12	Enhet for kvalifisering	82
12.12.1	Overordnet rammeutvikling i perioden	82
12.12.2	Andre driftsutfordringer	82
12.13	Vann, avløp og renovasjon.....	82
12.13.1	Andre driftsutfordringer	82
13	Oppsummering og konklusjon.....	84





1 VEDTAK

1.1 Følgende utredninger igangsettes i perioden:

1. Utredning av etablering av kommunalt hjelpemiddellager igangsettes i 2012 for realisering i slutten av perioden (2014/15).
2. Utredning av behov for og organisering av kommunepsykolog igangsettes i 2012. En løsning med interkommunal stilling skal vurderes.
3. Fremtidig bruk av Tjenna-senteret som et ”betjent” omsorgs- og aktivitetssenter for eldre utredes i et eget prosjekt. Igangsettes 2012. Det igangsettes også en utredning om fremtidig struktur for og bruk av omsorgsboliger i slutten av perioden (2014/2015).
4. Behov for og gevinster ved ENØK tiltak i kommunale bygg kartlegges. Plan for innføring behandles av bystyret ifm. Handlingsprogram for perioden 2013-2016.
5. Løsninger for fremføring av vann og avløp til Røysland krets utredes (tidligere vedtatt av Risør bystyre) og behandles/iverksettes i perioden 2012-2013.
6. Behov for og gevinster ved tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær utredes. Plan for gjennomføring av tiltak behandles av bystyret ifm. Handlingsprogram for perioden 2013-2016.
7. Behov for og gevinster ved å etablere en ny brannstasjon med verksted for kommunens tekniske tjenester utredes. Utredningen foretas i slutten av perioden (2014-2015)
8. Utredning av fremtidig bruk av festningsanleggene i Urheia igangsettes i 2012. Utredningen gjøres av et utvalg bestående av representanter for både administrasjon, polisk nivå og interesseorganisasjoner slik som Militær Historisk forening og Historielaget.
9. Utredning om mulighetene for og konsekvensene av å få et bygningsvernssenter til Risør kommune igangsettes så fort som mulig.
10. Det igangsettes DIVE-prosjekt for Mortensen-kvartalet i løpet av høsten 2011 som en del av målet med å oppnå revitalisering av det historiske bysentrum.
11. En større utredning av hvordan Risør kommune bedre kan utnytte verdien i sitt historiske bysentrum igangsettes i 2013.
12. Planlegging av Bio-varme til Moland øst igangsettes i slutten av perioden (2014-2015).
13. Kartlegging av muligheter for å etablere løsninger for bobiler i Risør, inkl. lokalisering, igangsettes i 2012.
14. Det utarbeides en plan for å utvikle ønsket deltid, i samarbeid med ansattes representanter.
15. Kommunen kartlegger tilbudet og standarden på lekeplasser og løkker i kommunen, og skisserer mulige finansieringsordninger for en oppgradering.
16. Utbedring av veien fra gamle E 18 til barnehagen på Sønedeled utredes og kostnadsberegnes med henblikk på ferdigstillelse.
17. Det lages en plan for markedsføring av industri- og næringstomtene i Risør, med hovedvekt på Siva-anlegget på Akland og Hestemyr.
18. Vedtaket om en analyse av mulige, egnede tettstedsnære boarealer for utbygging følges opp.

1.2 Følgende tiltak gjennomføres i perioden

1. Det innføres en tildeling av kulturmidler med fokus på folkehelse fom. 2012 på kr. 75 000,- per år (driftsmidler).



2. Prosjekt for etablering av tilpassede, forsterkede boliger for bostedsløse revitaliseres. Lokalisering skal være avklart ila 2012. Boligene skal være etablert ila. perioden (investeringsmidler).
3. Det gjennomføres opprusting og tilpasning av Linkenbygget i perioden med en kostnadsramme på kr. 9,5 mill. (investeringsmidler)
4. Det innføres bemanning i tilknytning til psykiatriboligene ved Frydenborgsenteret. 1 årsverk innføres i 2013 med en kostnad på kr. 600 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2014 med total kostnad kr. 1,2 mill. (driftsmidler)
5. Det etableres nytt dagtilbud til personer med psykiske lidelser i lokalene til Frydenborg barnehage. Lokalene rustes opp for kr. 3,5 mill ink. mva. i perioden (investeringsmidler).
6. Det etableres et fast tilholdssted for dagtilbudet til hjemmeboende eldre. Sees i sammenheng med fremtidig bruk av Tjenna-senteret. Tilbudet dekkes innenfor dagens budsjett (driftsmidler).
7. Beite- og ryddeprosjekt igangsettes for rydding/forskjønnelse av skjærgården. Kostnadene dekkes innenfor dagens budsjett (driftsmidler).
8. Bryggen i Breibukt renoveres og det opparbeides gangvei fra brygge til strand. Kostnaden dekkes av tilskudd og ubrukte midler (investeringsmidler). Det etableres sommer flytebrygge for å øke kapasiteten v/ brygge Øst, Lille Danmark.
9. Ungdomshuset (Skansen) oppgraderes i perioden med en kostnadsramme på kr. 3,2 mill ink. mva. (investeringsmidler)
10. Renseanlegget på Røed oppgraderes i perioden innenfor en kostnadsramme på kr. 7 mill. (investeringsmidler)
11. Risør kommunes eiendomsarkiv digitaliseres ila 2012 med en kostnadsramme på kr. 1 346 000,- (driftsmidler).
12. Det legges til rette for flere båtplasser (1 flytebrygge) i indre havn i 2012 med en kostnadsramme på kr. 1,5 mill. (investeringsmidler)
13. Stier i Urheia og skjærgården merkes og ryddes. Kostnaden tas innenfor enhetens rammer (driftsmidler).
14. ENØK tiltak gjennomføres i Risørhuset med en kostnadsramme på kr. 3,2 mill ink. mva. (investeringsmidler)
15. Klargjøring av næringsarealer på Hestemyr og Moland øst og vest videreføres med en kostnadsramme på kr. 7 mill i perioden (investeringsmidler).
16. Risør barneskole (blokk 1, 3, 4 og 5) oppgraderes i perioden med en kostnadsramme på kr. 20 mill ink. mva. (investeringsmidler)
17. Barneskolene styrker lærertettheten på 1.-4. trinn, samt viderefører "Leseprosjektet" og "Vurdering for læring" for å nå målet om å ligge på fylkesnivået i lesing i de nasjonale prøvene for 5., 8. og 9. trinn. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme (driftsmidler).
18. Arbeidet med Vurdering for læring videreføres med mål om å ligge 0,2 poeng over landgjennomsnittet i grunnskolepoeng. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme (driftsmidler).
19. Alle skolene fortsetter å fokusere på systematisk arbeid med skolemiljø. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme (driftsmidler).
20. Videreføre oppgradering av kommunale veier som er påbegynt i 2011. Kommunal vei, ca 150 m fra krysset Øysang/Hødnebø til Hødnebøkilen, oppgraderes med fast dekke i 2012. Oppgradere alle kommunale veier i perioden 2012-2015 (investeringsmidler).
21. Tilbakeføre Randvikstranda Øst, ved at stranda graves opp, harpes og tilbakeføres i sin rette stand før sesongen 2012 (driftsmidler).



1.3 Økonomiske rammer

Følgende rammer vedtas for kommunens investeringsaktivitet i perioden:

	2012	2013	2014	2015	Totalt
Bruk av fond	4 350	1 350	1 850	1 350	8 900
Låneramme	46 800	43 100	28 025	33 900	151 825
Tilskudd	3 530	400	400	2 900	7 230
SUM (brutto)	54 680	44 850	30 275	38 150	167 955

Følgende rammer vedtas for kommunens drift i perioden:

Rammer 2012 - 2015				
	2012	2013	2014	2015
1 Rådmannen	18 224 000	18 224 000	18 224 000	18 224 000
2 Støttefunksjoner	14 478 000	14 478 000	14 478 000	14 478 000
4 Rehabilitering	32 777 000	32 777 000	32 777 000	32 777 000
5 Omsorg	79 068 000	79 068 000	79 068 000	79 068 000
6 Kultur	10 271 000	10 271 000	10 271 000	10 271 000
7 Plan og byggesak	1 082 000	1 082 000	1 082 000	1 082 000
8 VAR	0	0	0	0
9 Eiendom og tekniske tjenester	23 693 000	23 693 000	23 693 000	23 693 000
11 Barnehage og barneskole	79 829 000	79 829 000	79 829 000	79 829 000
12 Ungdomskole og VIRK	27 229 000	27 412 000	27 596 000	27 696 000
13 Kvalifisering	30 215 000	30 215 000	30 215 000	30 215 000
18 Felles	-325 920 000	-327 758 000	-329 180 000	-331 838 000
19 Avsetninger	9 054 000	10 709 000	11 947 000	14 505 000
SUM	0	0	0	0

1.4 Andre vedtak

1. Som alternativ til ny taksering bes rådmannen vurdere å anvende lov nr. 82 av 17. desember 1982 Lov om mellombels tillegg til lov av 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane.
2. Det legges opp til en gradvis styrking av bemanning av vaktmester og utegjeng. Det legges opp til innføring av 1 årsverk i 2013 med en kostnad på kr. 500 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2014 med total kostnad kr. 1 mill.
3. Bystyret er av den oppfatning at gjeldsøkningen som investeringsplanen i handlingsprogrammet og økonomiplanen forutsetter, er for høy. Konsekvensen av en slik utvikling er at en for en stor del av driftsbudsjettet vil gå med til renter og avdrag. Usikkerhet knyttet til økonomiske konsekvenser av store løft innen bl.a. helse- og omsorgssektoren (herunder samhandlingsreformen og økende antall eldre), gjør at kommunen bør sikte seg inn på et driftsresultat på ca 3 %.
4. Bystyret anser det som svært viktig av ovennevnte grunner at gjeldsøkningen begrenses i vesentlig grad og at låneformålets samfunnsmessige avkastning underkastes en meget grundig vurdering i den strenge prioriteringen som må foretas.





2 RÅDMANNENS INNLEDNING

Handlingsprogrammet (2012 – 2015) som nå legges fram er det 3 i rekken av Handlingsprogram for Risør kommune. Siden første Handlingsprogram har dokumentet gjennomgått flere endringer som forhåpentligvis vil gjøre det mer oversiktlig og brukervennlig. For første gang er Handlingsprogram og Økonomiplan nå samlet i ett dokument, noe som forhåpentligvis vil bidra til at sammenhengen mellom tiltak i perioden og økonomien for å løse dem blir tydeligere.

I forhold til tidligere programmer er det nå skilt mellom tidligere vedtatte tiltak (Kap.7), forslag til utredninger i perioden(kap.8) og forslag til tiltak i perioden (kap.9). Dette er gjort for å sikre en helhetlig forståelse for all aktivitet i perioden.

Risør kommune leverer gjennomgående gode tjenester til sine innbyggere. Imidlertid er det slik at det fra brukerne og statlige myndigheter stadig stilles nye krav til tjenestetilbudet kommunen skal yte. Innenfor de stramme økonomiske rammer kommunen har å forholde seg til stilles dette store krav til stadig effektivisering og ”smartere” måter å utføre tjenestene på.

Slik perioden 2012-2015 fremstår i dag, vil det særlig være to ”reformer” som vil påvirke kommunens arbeid; ny plan- og bygningslov og samhandlingsreformen.

Plandelen i den nye plan- og bygningsloven, som trådte i kraft 01.07.09, inneholder nye bestemmelser som kommunen må forholde seg til i sitt planarbeid. §10-1 sier at bystyret minst en gang i hver valgperiode, senest ett år etter konstituering, skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien skal omfatte kommunens strategiske valg knyttet til utviklingen av kommunesamfunnet. Det gjelder både langsiktig arealbruk, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden. Forenklet kan man kalle planstrategien en ”plan for planleggingen”. Handlingsprogram og økonomiplan skal være forankret i et overordnet planverk som angir retningen for Risør samfunnet. Også i denne sammenheng blir arbeidet med kommunal planstrategi viktig.

Samhandlingsreformen er en av de største reformene i offentlig sektor på veldig mange år. Reformen medfører at kommunene får et ansvar for medfinansiering i spesialisthelsetjenesten, ansvar for utskrivningsklare pasienter og for et tilbud om øyeblikkelig hjelp. Fra og med 2012 får kommunen overført midler gjennom rammetilskuddet til å ta dette ansvaret. Hensikten med reformene er å få bedre kontroll med veksten i utgiftene til helse- og omsorgstjenestene. Hva konsekvensene blir for kommunen i 2012, og på lengre sikt er meget vanskelig å ha et klart bilde av i dag. Dette er forhold som må utredes nærmere, bl.a. gjennom kommunens deltagelse i Østre-Agder samarbeidet. I vår økonomiplan forutsettes det at de inntektene kommunen får til samhandlingsreformen blir benyttet til å dekke kommunens kostnader med reformen.

Risør kommune har en større gjeldsbelastning enn den burde ha. Dette medfører at renter og avdrag tar en stor del av driftsbudsjettet, og medfører stor sårbarhet for rentesvingninger. Den investeringsplanen som legges fram medfører at andelen renter og avdrag fortsatt øker. Dette er en utvikling som bør begrenses ved at ambisjonsnivået på nye store investeringer trappes ned. For stor belastning på renter og avdrag medfører mindre ressurser til lønn som igjen medfører færre personer til å utføre de kommunale tjenestene. Det er særdeles viktig at forslag til nye investeringstiltak, og andre tiltak som har vesentlig konsekvens for den kommunale driften, kommer inn i Handlingsprogram og økonomiplan, og ikke blir vedtatt gjennom de årlige budsjettvedtakene. Uten at vedtak med økonomiske og bemanningsmessige konsekvenser blir sett i sammenheng vil mulighetene for å få dem gjennomført bli sterkt redusert.

Det fremlagte handlingsprogrammet balanserer mellom ivaretagelse av dagens aktiviteter og en offensiv holdning til utvikling av kommunen. Det er mange utfordringer å ta tak i, men også svært mye positivt som det er viktig å bygge videre på.

Risør, den 2. juli 2011





3 SAMMENDRAG AV RÅDMANNENS FORSLAG

Under følger et kortfattet sammendrag av rådmannens forslag til vedtak ifm. Handlingsprogram og Økonomiplan for perioden 2012 – 2015. Alle forslagene er nærmere omtalt i kapittel 8, 9, 11 og 12.

3.1 Forslag til igangsetting av utredninger i perioden:

1. Utredning av etablering av kommunalt hjelpemiddellager igangsettes i 2012 for realisering i slutten av perioden (2014/15).
2. Utredning av behov for og organisering av kommunepsykolog igangsettes i 2012. En løsning med interkommunal stilling skal vurderes.
3. Utredning om fremtidig struktur for og bruk av omsorgsboliger (herunder Tjennasenteret) igangsettes i slutten av perioden (2014/15)
4. Behov for og gevinster ved ENØK tiltak i kommunale bygg kartlegges. Plan for innføring behandles av bystyret ifm. Handlingsprogram for perioden 2013-2016.
5. Løsninger for fremføring av vann og avløp til Røysland krets utredes og behandles av bystyret senest ifm. Handlingsprogram for perioden 2013-2015.
6. Behov for og gevinster ved tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær utredes. Plan for gjennomføring av tiltak behandles av bystyret ifm. Handlingsprogram for perioden 2013-2016.
7. Behov for og gevinster ved å etablere en ny brannstasjon med verksted for kommunens tekniske tjenester utredes. Utredningen foretas i slutten av perioden (2014-2015)
8. Utredning av fremtidig bruk av festningsanleggene i Urheia igangsettes i 2012. Utredningen gjøres av et utvalg bestående av representanter for både administrasjon og polisk nivå.
9. Utredning om mulighetene for og konsekvensene av å få et bygningsvernssenter til Risør kommune igangsettes så fort som mulig.
10. Det igangsettes DIVE-prosjekt for Mortensen-kvartalet i løpet av høsten 2011 som en del av målet med å oppnå revitalisering av det historiske bysentrum.
11. En større utredning av hvordan Risør kommune bedre kan utnytte verdien i sitt historiske bysentrum igangsettes i 2013.
12. Planlegging av Bio-varme til Moland øst igangsettes i slutten av perioden (2014-2015).
13. Kartlegging av muligheter for å etablere løsninger for bobiler i Risør, inkl. lokalisering, igangsettes i 2012.

3.2 Forslag til tiltak i perioden

1. Det innføres en tildeling av kulturmidler med fokus på folkehelse fom. 2012 på kr. 75 000,- per år.
2. Prosjekt for etablering av tilpassede, forsterkede boliger for bostedsløse revitaliseres. Lokalisering skal være avklart ila 2012. Boligene skal være etablert ila. perioden
3. Det gjennomføres opprusting og tilpasning av Linkenbygget i perioden med en kostnadsramme på kr. 9,5 mill.
4. Det innføres bemanning i tilknytning til psykiatriboligene ved Frydenborgsenteret. 1 årsverk innføres i 2013 med en kostnad på kr. 600 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2014 med total kostnad kr. 1,2 mill.
5. Det etableres nytt dagtilbud til personer med psykiske lidelser i lokalene til Frydenborg barnehage. Lokalene rustes opp for kr. 3,5 mill ink. mva. i perioden.



6. Det etableres et fast tilholdssted for dagtilbudet til hjemmeboende eldre. Tilbudet dekkes innenfor dagens budsjett.
7. Beite- og ryddeprosjekt igangsettes for rydding/forskjønnelse av skjærgården. Kostnadene dekkes innenfor dagens budsjett.
8. Bryggen i Breibukt renoveres og det opparbeides gangvei fra brygge til strand. Kostnaden dekkes av tilskudd og ubrukte midler.
9. Ungdomshuset (Skansen) oppgraderes i perioden med en kostnadsramme på kr. 3,2 mill ink. mva.
10. Renseanlegget på Røed oppgraderes i perioden innenfor en kostnadsramme på kr. 7 mil.
11. Risør kommunes eiendomsarkiv digitaliseres ila 2012 med en kostnadsramme på kr. 1 346 000,-.
12. Det legges til rette for flere båtplasser (1 flytebrygge) i indre havn i 2012 med en kostnadsramme på kr. 1,5 mill.
13. Stier i Urheia og skjærgården merkes. Kostnaden tas innenfor enhetens rammer.
14. ENØK tiltak gjennomføres i Risørhuset med en kostnadsramme på kr. 3,2 mill ink. mva.
15. Klargjøring av næringsarealer på Hestemyr og Moland øst og vest videreføres med en kostnadsramme på kr. 7 mill i perioden.
16. Risør barneskole (blokk 1, 3, 4 og 5) oppgraderes i perioden med en kostnadsramme på kr. 20 mill ink. mva.
17. Barneskolene styrker lærertettheten på 1.-4. trinn, samt viderefører "Leseprosjektet" og "Vurdering for læring" for å nå målet om å ligge på fylkesnivået i lesing i de nasjonale prøvene for 5., 8. og 9. trinn. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme.
18. Arbeidet med Vurdering for læring videreføres med mål om å ligge 0,2 poeng over landgjennomsnittet i grunnskolepoeng. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme.
19. Alle skolene fortsetter å fokusere på systematisk arbeid med skolemiljø. Tiltaket finansieres innenfor egen ramme.

3.3 Forslag til drifts- og investeringsrammer for perioden

Det foreslås følgende rammer for kommunens investeringsaktivitet i perioden:

	2012	2013	2014	2015	Totalt
Bruk av fond	4 350	1 350	1 850	1 350	8 900
Låneramme	46 800	43 100	28 025	33 900	151 825
Tilskudd	3 530	400	400	2 900	7 230
SUM (brutto)	54 680	44 850	30 275	38 150	167 955

Spesifisering av det enkelte prosjekt, er som vist i kapittel 11.

Det foreslås følgende rammer for kommunens drift i perioden:



Rammer 2012 - 2015				
	2012	2013	2014	2015
1 Rådmannen	18 224 000	18 224 000	18 224 000	18 224 000
2 Støttefunksjoner	14 478 000	14 478 000	14 478 000	14 478 000
4 Rehabilitering	32 777 000	32 777 000	32 777 000	32 777 000
5 Omsorg	79 068 000	79 068 000	79 068 000	79 068 000
6 Kultur	10 271 000	10 271 000	10 271 000	10 271 000
7 Plan og byggesak	1 082 000	1 082 000	1 082 000	1 082 000
8 VAR	0	0	0	0
9 Eiendom og tekniske tjenester	23 693 000	23 693 000	23 693 000	23 693 000
11 Barnehage og barneskole	79 829 000	79 829 000	79 829 000	79 829 000
12 Ungdomskole og VIRK	27 229 000	27 412 000	27 596 000	27 696 000
13 Kvalifisering	30 215 000	30 215 000	30 215 000	30 215 000
18 Felles	-325 920 000	-327 758 000	-329 180 000	-331 838 000
19 Avsetninger	9 054 000	10 709 000	11 947 000	14 505 000
SUM	0	0	0	0

3.4 Andre forslag

1. Ny taksering av eiendommer for eiendomsskatt gjennomføres i 2012. Estimert kostnad for dette er kr. 2 mill. Tiltaket finansieres fra fond i 2012, men tilbakebetaling til fondet legges inn i de to påfølgende år.
2. Det legges opp til en gradvis styrking av bemanning av vaktmester og utegjeng. Det legges opp til innføring av 1 årsverk i 2013 med en kostnad på kr. 500 000,- og ytterligere et årsverk innføres i 2014 med totalkostnad kr. 1 mill.





4 STYRINGSSYSTEM

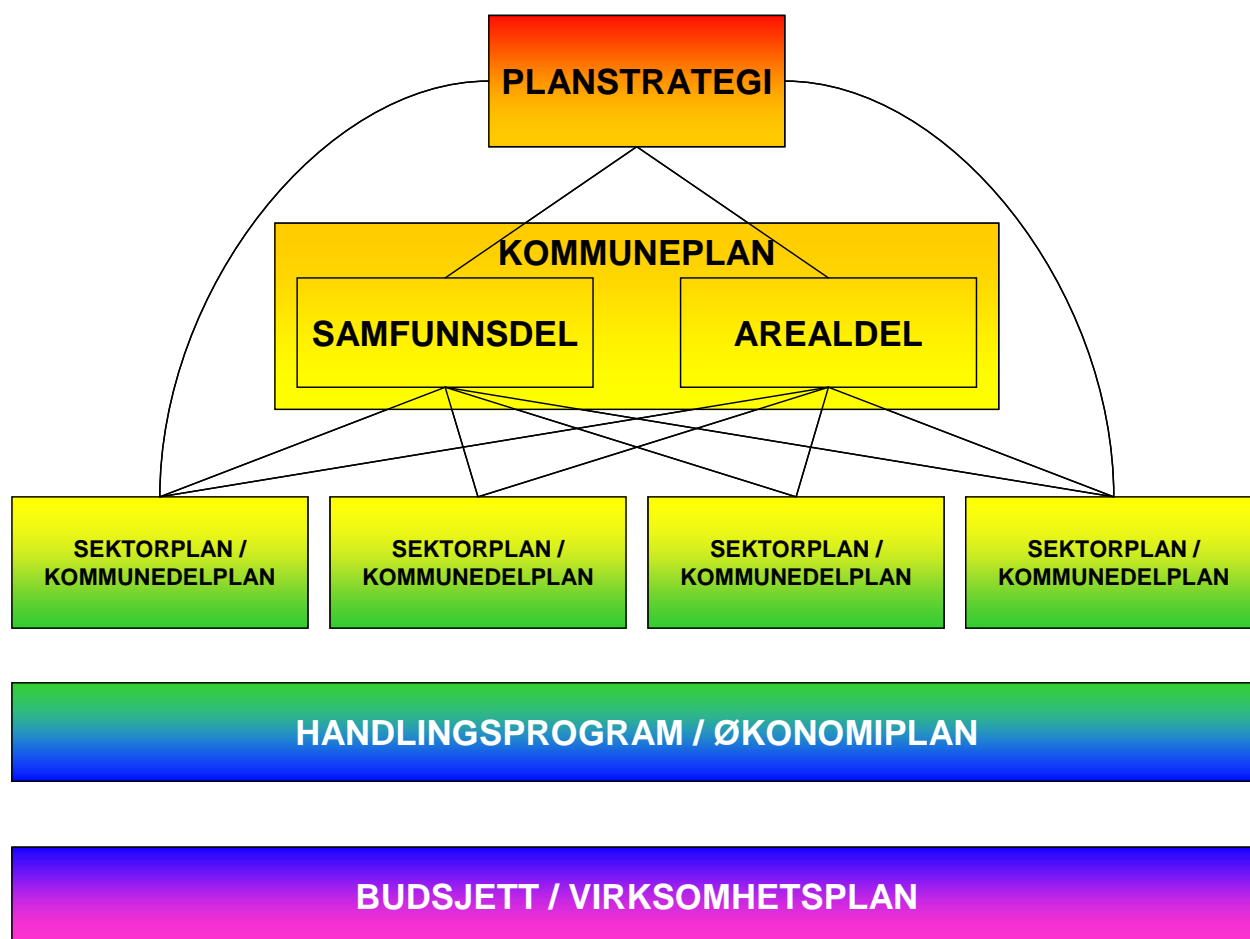
4.1 Planstrategi, kommuneplan og sektorplaner

Langsiktig styring av kommunen gjøres gjennom et omfattende planhierarki. Lovverket rundt de kommunale planene er forankret i Plan og bygningsloven i et eget kapittel. Den nye Plan og bygningsloven som kom i 2010, har utvidet planhierarkiet ved å pålegge kommunene å vedta en planstrategi ila. første året etter at nytt kommunestyre er konstituert.

Planstrategien skal gi en retning for arbeidet i inneværende periode og skissere hvilke planer som bør revideres eller lages for å sørge for at kommunens planer går i samme retning som kommunestyret angir i planstrategien.

Planstrategien skal i første omgang vurdere behovet for å rullere kommuneplanen. Den kan imidlertid også si noe om behov for rulling av sektorplaner og/eller kommunedelplaner i tillegg.

Kommuneplanen med en samfunnsdel og en arealdel skal gi hovedretning for all kommunal drift i den perioden den gjelder for.



Figur 1: Kommunens planhierarki

En viktig del av arbeidet med både planstrategi og kommuneplan i perioden, vil være å vurdere hvilke kommunedelplaner / sektorplaner som skal rulleres eller etableres. Rådmannen ser allerede nå behov for å rullere eller etablere en rekke planer. Det bær imidlertid vurderes om planene skal rulleres/ etableres i sin nåværende form, eller om en annen inndeling og samordning er hensiktsmessig.

Noen av planene som må vurderes raskt er;



Habiliteringsplan

Habiliteringsplanen ble vurdert til ikke å være en del av rulleringen av omsorgsplanen. Rullering av planen ble derfor utsatt til omsorgsplanen var ferdig. Eksisterende plan ble vedtatt i 2005 og overmoden for rullering.

Kulturpolitisk handlingsplan

Dagens kulturpolitiske handlingsplan ble vedtatt i 2006. Det har skjedd mye innen kultur i Risør siden da, og det er på tide å rullere planen.

Kommunedelplan for anlegg og områder for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv

Planen gjelder for perioden 2006-2009 og er gått ut på dato. Planen legges til grunn når kommunen søker tilskudd til idretts- og friluftsanlegg. Det er derfor viktig å ha en oppdatert plan som legger føringer for utvikling på området. Kommunen har fått dispensasjon ved søknad i 2010 og 2011, men kan ikke regne med at dette vil vedvare.

Næringsplan

Dagens næringsplan er vedtatt i 2002. Planen er med andre ord svært gammel ift. en dynamisk utvikling på området, og det er stort behov for en ny plan.

Kommunen har ila. våren 2011 fått på plass ny næringsjef, og det vil være naturlig at dette er et av de områdene det tas fatt på relativt fort.

Bystyret har også vedtatt at det skal lages en ny næringsplan for kommunen, ref. bystyresak PS 72/09 Budsjett 2010.

Det bør også vurderes om en næringsplan skal være en isolert plan kun for Risør kommune, eller om det er hensiktsmessig at den lages i samarbeid med omkringliggende kommuner. Man kan tenke seg en plan med en generell del som omtaler våre felles utfordringer og det felles arbeidsmarkedet og med en særskilt del for hver kommune.

Landbruksplan

Dagens landbruksplan er vedtatt i 2005 og bør oppgraderes.

Trafikksikkerhetsplan

Gjeldende trafikksikkerhetsplan er vedtatt av bystyret 21. juni 2001. Planen bør gjennomgås og oppdateres.

Barnehageplan

Bystyret har vedtatt i sak PS 85/10 Budsjett 2011 oppfordret Hovedutvalg for oppvekst og omsorg til å lage en barnehageplan for Risør kommune. Hovedutvalget har videre bedt administrasjonen lage en sak om dette i møte 13/4-2011.

4.2 Handlingsprogram og økonomiplan

Det er et mål at kommunens handlingsprogram og økonomiplan i større grad speiler allerede vedtatte målsetninger i kommuneplan og sektorplaner.

Handlingsprogrammet skal skissere når de forskjellige tiltakene skal utføres i tid, og vurdere om tiltakene bør endres eller byttes ut. I tillegg skal økonomiplanen skissere de økonomiske mulighetene / konsekvensene av gjennomføring av tiltak.

Handlingsprogrammet skisserer hvilke andre aktiviteter som planlegges i perioden, både administrativt og ift. politiske vedtak.



4.3 Budsjett og virksomhetsplaner

Budsjett og virksomhetsplan er kommunens plan for det neste året. Budsjettet bør i så stor grad som mulig være en konsekvens av tidligere vedtatt økonomiplan slik at kommunen kan innrette seg best mulig, og så tidlig som mulig, på de økonomiske og driftsmessige konsekvensene av budsjettet.

I Risør kommune lager enhetene i tillegg egne virksomhetsplaner som følger budsjettet. Virksomhetsplanen skisserer hva enhetene vil levere for de økonomiske og driftsmessige rammene de har fått tildelt i budsjettåret.

4.4 Regionale og statlige planer

Av andre planer som er spesielt viktige for Risør kommune, er nok Regionplan Agder 2020 den viktigste og mest nærliggende. I tillegg forholder kommunen seg til en mengde statlige og regionale planer innefor alle sine tjenestoområder.





5 KOMMUNEPLAN OG SATSINGSOMRÅDER FOR PERIODEN

Avsnittene 5.1 og 5.2 under omhandler, og er til dels sitat fra, kommuneplanen fra 2006.

5.1 Innledning

Risør kommune vedtok i 1977 en generalplan for kommunal virksomhet. I 1991 ble første generasjon av kommuneplanens arealdel vedtatt av Risør bystyre. I 1995 vedtok kommunen for første gang en fullstendig langsiktig del av kommuneplanen, med samfunnsdel og en rullert arealdel. Samfunnsdelen av kommuneplanen ble den gang utarbeidet som en tematisk plan. I 2006 ble kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel) rullert. Dette var første rullering av samfunnsdelen. Den er, i henhold til vedtak i Risør bystyre, utarbeidet som en strategisk kommuneplan. Det er vårt håp av planen skal legge viktige føringer for kommunearbeidet i årene som kommer. Formålet er en plan hvor det tenkes helhetlig og langsiktig, med blikket fokusert på de viktigste utviklingstrekk og utfordringer i kommunen.

I 2008 satte kommunen i gang arbeid med et 4-årig handlingsprogram som skulle være den kvalitative delen av kommunens økonomiplan. I denne forbindelse ble det tatt opp en ny diskusjon rundt kommunens visjon, hovedmålsetting og satsingsområder. I avsnittene under vil først kommuneplanens mål og satsingsområder siteres. Deretter vil ny visjon, hovedmålsetting og satsingsområder omtales kort.

5.2 Mål og Satsningsområder ihht. kommuneplanen

5.2.1 Bærekraftig utvikling

Begrepet oppsummerer hovedanalysen i rapporten fra Brundtland-kommisjonen: Vår felles framtid. Bærekraftig utvikling er en utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet for å tilfredsstille sine behov.

Mål og tiltak i planperioden:

- Bærekraftig utvikling og føre var prinsippet skal legges til grunn for kommunens valg og prioriteringer.

5.2.2 Kunst og kultur

Risør kommune skal ha en aktiv kunst- og kulturpolitikk, hvor vi viser oss åpne for nye tanker og annerledes samarbeidsformer. Kommunens innbyggere skal ha tilgang til kunst- og kulturopplevelser i et bredt spekter og av høy kvalitet. Kunst og kultur skal ha vekstvilkår i kraft av sin egenverdi, men også som en del av en identitetsbygging relatert til andre felt, for eksempel i utvikling av nye prosjekter innen Kultur/ Næring og Kultur/ Reiseliv. Kunst og kultur skal bidra til at mennesker utvikler fellesskap og fellesfølelse og arbeidet skal være sektoroverbyggende.

Kommunes kunst- og kultursatsing skal være av et slikt omfang at den bidrar til å synliggjøre kommunen nasjonalt og internasjonalt.

Mål og tiltak i planperioden:

- Videreutvikle eksisterende kultur- og fritidstilbud
- Tilrettelegge for kunstnerisk etablering og virksomhet gjennom gode og rimelige verksteder og etablererstipend
- Et godt kulturhus som er en arena for kulturutøvelse og kulturopplevelser inkludert en moderne kino og bibliotek



- Tilrettelegge for flerkulturell integrering ved tilrettelegging av fritidstilbud
- Gode støtteordninger for lag og foreninger
- Aktivt bruke Den Kulturelle Skolesekken slik at alle grunnskoleelever får oppleve profesjonelle kunst og kulturtilbud
- Tilrettelegge gode arbeidsforhold for våre festivaler, dette gjelder både økonomi og infrastruktur
- Utvikle samarbeidet innen Kultur og Næring

5.2.3 Arealforvaltning

Arealpolitikken må forene miljøhensyn, allmennhetens bruk og langsiktig næringsmessig forvaltning av naturressurser. Viktige by- og bygningsmiljøer må forvaltes og utvikles på en måte som tar hensyn til kulturhistoriske verdier, samtidig med at disse skal være gode levesteder for dagens og fremtidige generasjoner. Hensyn til biologisk mangfold og naturens tåleevne må veie tungt. Natur- og kulturlandskapet omkring by og tettsteder må forvaltes til beste for befolkningen nå og i framtiden. Vi må også ta hensyn til at natur og landskap har egenverdi.

Mål og tiltak i planperioden:

- Arbeide for at bymiljøet i Risør sentrum kommer på Unescos verdensarvliste.
- Fortsette arbeides med sentrumsutvikling i de største tettstedene i kommunen.
- Ta vare på et sårbart kystlandskap og sjøområdene, både som viktige rekreasjonsområder og for å ta vare på biologisk mangfold. Det må også arbeides for å opprettholde landbrukets kulturlandskap.
- Det skal tilrettelegges for attraktive næringsområder lokalisert nær hovedveinettet og/eller i tilknytning til tettstedene.
- Kommunen skal tilrettelegge for attraktive boligfelt lokalisert slik at etableringen bidrar til å styrke eksisterende tettsteder.
- Ved planlegging av nye boligfelt skal mulighet for rekreasjon og lek i nærområdet være viktige premisser. Det må også arbeides for å tilrettelegge gang- og sykkelvei mellom boligfelt og steder med viktige service- og fritidsfunksjoner
- Arbeidet for å fremme trafikksikkerhet må videreføres, herunder påvirke til utbedring av Risørveien og til at det opparbeides gang/sykkelvei, i første omgang på strekningen fra Moen til Vinterkjær og fra Lindstøl til Frydendal.
- Det skal tas beredskapshensyn i arealforvaltningen generelt og i detaljplanleggingen spesielt.

5.2.4 Oppvekst og ungdomsmiljø

Gode og attraktive møteplasser er viktige forutsetninger for et godt oppvekst- og ungdomsmiljø. Det må legges bedre til rette for tverretattlig samarbeid slik at gitte rammebetingelser får maksimal effekt. Viktige stikkord er: mangfold, forebygging, integrering og foreldrekompetanse.

Mål og tiltak i planperioden:

- Økt kvalitet i skole og barnehage. Kvalitet, mangfold og integrering i fritidstilbud. Konkretisering må skje gjennom sektorplaner.
- Videreutvikle samarbeidet med foreldre.
- Arbeide for at barne- og ungdomsmiljø blir et aktivum for Risør som bosteds- og tilflytningskommune.



- Barn med atferdsproblem skal hjelpes ved tverrsektorielt arbeid og ved involvering tidlig i livsfase. Viktig med hjelp til foreldrene.
- Økt fokus på forebyggende frivillig arbeid blant barn og unge.
- Økt satsning på forebyggende arbeid i barne- og ungdomsmiljøene.

5.2.5 Folkehelse

Folkehelseutfordringene kan sammenfattes i følgende hovedpunkter: tobakksbruk, psykisk helse, rusproblematikk, inaktivitet, kosthold og helse i planleggingen. Redusert egenaktivitet kombinert med økende inntak av sukker, gir økt gjennomsnittlig kroppsvekt i befolkningen og økt innslag livsstilssykdommer.

Risør kommune, har i tråd med opptrappingsplanen, økt innsatsen overfor mennesker med psykiske lidelser. Området vil kreve store ressurser i framtiden. bl.a. som følge av utskrivning av sterkt omsorgstrengende personer fra 2.linje tjenesten.

Mål og tiltak i planperioden:

- Folkehelsearbeidet må forankres i alle samfunnssektorer. Folkehelseaspektet må være viktig når avgjørelser skal tas.
- Tilrettelegge for fysisk aktivitet for alle.
- Økt fokus på ernæring og trivsel
- Det vil bli utarbeidet et folkehelseprogram med forankring i kommuneplanen og i samsvar med Stortingsmelding 16 (2002-03) Resept for et sunnere Norge.
- Unge med dobbelt diagnoser (rus/psykiatri) må få større oppmerksomhet.
- Det må opprettes botiltak med tilstedeværelse av personell og det må arbeides med å finne tilrettelagte aktiviteter.
- Det er nødvendig med tett samarbeid mellom de ulike etater for å utvikle hensiktsmessige omsorgstilbud for denne gruppen.
- Iverksette tiltak fra vedtatte psykiatri og ruspolitisk handlingsplaner.

5.2.6 Eldre

Økt andel av eldre i befolkningen de kommende årene, indikerer større behov for pleie og omsorgstjenester. Dagens situasjon er en sterkt subsidiert pleie og omsorgstjeneste.

Mål og tiltak i planperioden:

- Hjemmebaserte tjenester må styrkes.
- Vi må stimulere til bruk av de eldres egne ressurser ved økt egenaktivitet og bruk av egne økonomiske ressurser.
- Sektorplaner må rulleres.
- Bistand i hjemmet og lignende tilpasses den enkeltes behov.
- Vedtatt habiliteringsplan må effektueres.
- Økt fokus på forebyggende arbeid blant eldre.
- Få de eldre aktivt med i frivillig arbeid i kommunen.



5.2.7 *Kommuneøkonomi/organisering*

Kommunen har en anstrengt økonomi. Besparelser på kommunebudsjettet er et årlig tema. Vi står overfor store framtidige behov bl.a. som følge av endringer i befolkningsstruktur. Sentrale myndigheter arbeider for større kommuner, alternativt interkommunalt samarbeid.

Mål og tiltak i planperioden:

- Gjennomgå ressursbruk og internorganisering med sikte på mer kostnadseffektiv drift. Det kan bli nødvendig med omprioriteringer mellom sektorene, for å frigjøre ressurser til områder med større behov.
- Vurdere hvor det vil være gevinst med interkommunalt samarbeid.

5.2.8 *Næringsutvikling*

Risør trenger å utvikle flere arbeidsplasser og et breiere næringsgrunnlag som gjør kommunen mindre sårbar for svingninger i konjunkturer og internasjonal økonomi. Vi må fortsette en satsing som stimulerer og møter initiativ fra enkeltmennesker og næringer som ønsker å skape vekst og utvikling og satse på å profilere kommunen som et attraktivt sted å etablere og utvikle næringsvirksomhet.

Mål og tiltak i planperioden:

- Satse på nyetablering og initiativ fra eksisterende næringsliv.
- Styrke Risør som merkevare.
- Arbeide for å videreutvikle Risør som et unikt og attraktivt besøksområde hele året, gjennom utvikling av opplevelsestilbud og ved etablering av flere gode overnattingstilbud og kurs- og konferansefasiliteter. Kommunens ønske om å komme på Unescos verdensarv liste vil være et viktig tiltak for skape vekst i reiselivet.
- Satsing på marine miljøer og fiske ved bl.a. utvidelse av fiskerihavna samt å vurdere tilrettelegging av sjønære områder.
- Følgende næringsområder skal gis spesiell fokus: designorienterte næringer og eksisterende industrimiljøer med stor kompetanse. Tjenesteytende næringer som arbeider mot regionale, nasjonale og internasjonale markeder samt håndverk, kunst og kulturbasert næringsvirksomhet.

5.2.9 *Kompetanseheving*

Kompetanseheving er en viktig oppgave i alle lokalsamfunn. Kampen for å rekruttere og beholde kompetent personale, samt heve kompetansen, vil stadig bli mer betydningsfull. Kommuneøkonomien, samt konkurransen i det private, tilsier økt fokus på kompetanse. Kravene til faglig forsvarlig kommunal virksomhet vil øke.

Mål og tiltak i planperioden.

- Kvalitetsutvikle utdanningsmiljøer i Risør.
- Kompetanse/opplæringsplaner for alt kommunalt personell, bør bli obligatorisk.
- Øke tilknytningen til Høgskolemiljøene. Dra nytte av kompetanseutviklingsfondet.
- Videreutvikle kommunalt kompetanseutviklingsprogram (alternativt kompetanseutvikling, AKS)
- Kompetanseheving i lokalsamfunnet skal benyttes som virkemiddel for å få en større del av befolkningen i arbeid. Det skal stimuleres til at flere tar høyere utdanning ved aktivt bruk av voksenopplæring og høyskolenoden.



5.3 Mål og Satsningsområder ihht. Handlingsprogram 2010

Visjon

Risør – for gjestfrihet, nyskapning og mangfold

Hovedmålsetting

Økt bosetting og livskvalitet gjennom forebygging, bevaring, vekst og utvikling.

Satsingsområder

- Bo og levekår
- Infrastruktur
- Kunst og kultur
- Næringsutvikling
- Reiseliv
- Sentrumsutvikling
- Skole





6 UTVIKLINGSTRENDER I SAMFUNN OG KOMMUNE

6.1 Økonomi

6.1.1 Økonomiske hovedtrekk i perioden

Perioden 2012 – 2015 skiller seg i liten grad fra tidligere perioder. Norge ser ut til å våkne etter finanskrisen og Risør kommunes frie inntekter vokser med en realvekst på ca. 1,6 % fra 2011 til 2012.

Samhandlingsreformen vil i perioden påvirke kommunenes tjenester innen helse og omsorgssektoren både tjenestemessig og økonomisk. Reformen er imidlertid i sin spede begynnelse og de langsiktige konsekvensene er vanskelig å identifisere nå.

Omlegging av ordningen for mva. refusjon vil avsluttes i.a. perioden.

6.1.2 Forslag i kommuneproposisjonen

Samhandlingsreformen St. mld. 47 - 2008/09

Innføring av Samhandlingsreformen starter 1/1-2012. Reformen vil bety store endringer for kommunens drift og økonomi når den er innført. Fra 2012 innføres følgende ordninger:

- Kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten (sykehusopphold)
Det legges opp til at kommunene skal bidra med en 20 % medfinansiering av konsultasjoner og medisinske opphold for alle somatiske pasienter i alle aldersgrupper. Det legges et tak på kr. 30 000,- for særlig ressurskrevende opphold.
- Utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten (sykehusopphold)
I dagens forskrifter kan Helseforetaket kreve betaling av kommunene for utskrivningsklare pasienter fom. 10 dager etter at kommunen er varslet om utskrivning. Dette har ikke vært praktisert. Det legges nå opp til at kommunen betaler fra dag 1 for å sikre at kommunen gis insentiv til å etablere tilbud til pasienter som er ferdig behandlet i spesialisthelsetjenesten. Betalingssetningen settes til kr. 4 000,- per døgnopphold. Ordningen innføres kun for utskrivningsklare pasienter innen somatikk i 2012.
- Øyeblikkelig hjelp – døgnopphold i kommunene
Det innføres en plikt for kommunen til å sørge for tilbud om døgnopphold for personer med behov for øyeblikkelig hjelp for pasienter som har behov for akutt hjelp eller observasjon. Kostnadene til drift av dette skal fullfinansieres ved gradvis overføring av midler fra regionale helseforetak til kommunene i perioden 2012 – 2015.

Midlene til finansiering av disse endringene skal fordeles etter en ny kostnadsnøkkel som kun er knyttet til alder. For Risør kommune vil dette anslagsvis beløpe seg til kr. 7,7 mill.(2011 kroner).

Flere timer i Ungdomskolen

Som følge av stortingsmeldingen om ungdomskolen – St. meld. 22 (2010-2011) *Motivasjon – Mestring – Muligheter* legges det inn penger til innføring av valgfag i ungdomskolen. Det foreslås at ordningen innføres høsten 2012 på 8. trinn med ½ time og utvides med 1 trinn i året frem til høsten 2014. Totalt legges det inn ca. 470 mill i ordningen. Forutsatt at midlene fordeles etter kostnadsnøkkel for barn 6-15 år, vil dette bety ca. kr. 550 000,- til Risør kommune 2015.

Denne endringen vil også påvirke skyssordningen.

Endringer i introduksjonsloven

Retten til opplæring i norsk foreslås utvidet fra 300 til 600 timer. Det sies ikke noe spesielt om finansiering av dette, og det er derfor naturlig å anta at dagens finansieringsordning med



øremerkede statstilskudd vil fortsette. Kommunen har imidlertid allerede i dag en plikt til å levere opptil 3000 timer opplæring. Effekten av endringen vil antagelig derfor være begrenset.

Trekk i rammetilskuddet som følge av PU tilskudd under 16 år faller bort

I 2011 falt tilskudd til psykisk utviklingshemmede under 16 år ut av kommunens frie inntekter som egen kostnadsnøkkel. Dette fører til at tilskuddet til ressurskrevende brukere under 16 år blir noe høyere, da PU tilskuddet ikke skal trekkes fra. For å kompensere for denne merinntekten trekkes midler ut av rammetilskuddet.

Dagtilbud til demente

Kommuneproposisjonen sier: ”For å sikre utbygging av dagaktivitetstilbudet til demente, foreslås det å opprette et nytt øremerket tilskudd. Årsverkskostnadene knyttet til utvidelse av tilbudet vil inngå som en del av veksten i kommunens frie inntekter i 2012.”

Det kan dermed synes som om det legges opp til at tilskuddsordningene som i dag omfatter omsorgsboliger og institusjonsplasser, utvides til også å omfatte utbygging av dagtilbud til demente. En eventuell opptrapping av bemanning må tas av kommunens frie inntekter.

Kommuneproposisjonen sier for øvrig også at regjeringen har som mål å lovfeste kommunens plikt til å tilby dagtilbud til demente innen 2015.

Pensjon

Kommunal- og regionaldepartementet vil våren 2011 sende på høring et forslag om at amortiseringstiden for premieavvik skal kortes ned fra 15 til 10 år. Endringen skal tre i kraft i 2012 og gjelde for premieavvik oppstått i 2011 eller senere.

Konsekvensene av denne endringen for Risør kommune er ikke beregnet og heller ikke tatt hensyn til i handlingsprogrammet.

Det varsles også at det vil bli sent på høring et forslag til hvordan virkningene av regelendringene knyttet til pensjonsreformen og effekten av endringer i levealdersforutsetningene skal implementeres i regnskapene til kommunene.

6.1.3 Endringer i perioden

Omlegging av mva. kompensasjonsordningen på investeringer

Ordningen med regnskapsføring av mva. refusjon på investeringer i driftsregnskapet vil avvikles i.a. perioden. Fom. 2014 skal all mva. refusjon på investeringsaktiviteter regnskapsføres i investeringsregnskapet. Lånefinansiering av investeringer vil dermed reduseres til eks. mva.

Omleggingen betyr en redusert driftsinntekt for kommunen på kort sikt som vil utjevnes mot rente- og avdragsbelastningen.

Retaksering av eiendommer for eiendomsskatt

Risør kommune innførte eiendomsskatt i 2003. Det betyr at kommunen er forpliktet til å retaksere eiendommene i kommunen i.a. 2012 for at nye takster skal gjelde fra 2013.

Eiendommene som ble innlemmet i ordningen ved utvidelsen i 2007 skal retakseres i 2016.

Retakseringen er i økonomiplanen estimert til kr. 2 mill og må gjøres i 2012, da dispensasjonen om taksering i samme år kun gjelder ved innføring av skatten.

6.1.4 Lønns- og prisvekst

I økonomiplanen er det forutsett en lønnsvekst på 3,3 % og en prisvekst på 2,5 % fra 2011 til 2012. Perioden 2013-2015 er planlagt i 2012 kroner. Dette gir en deflator på 3,0 %.



6.1.5 Rente- og avdrag

På samme måte er det lagt til grunn en renteøkning på 0,6 % fra dagens rente til snittrenten i 2012. Snittrenten er satt til 3,5 %. Denne er lagt stabil resten av perioden, fordi renteutgiftene også er planlagt i 2012 kroner.

6.1.6 Skatt og rammetilskudd

Kommuneproposisjonen legger opp til en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2012 på mellom 5 og 6 mrd. kroner. Av dette skal mellom 3¾ og 4¼ mrd. komme som frie inntekter. Dette tilsvarer en realvekst på ca. 1,5 %.

I denne økonomiplanen er effekten av denne økningen lagt til grunn for 2012, mens det er lagt inn en realøkning i frie inntekter på ca. 1 % for resten av perioden.

Utviklingen i skatt og rammetilskudd blir da som vist under:

	2011-St.bud	2011-Rev.bud	2012	2013	2014	2015
Rammetilskudd	151 927 000	152 051 000	165 501 000	166 892 000	168 287 000	169 583 000
Inntektsutjevning	24 295 000	25 760 000	26 979 000	27 520 000	27 943 000	28 305 000
Distriktstilskudd	3 997 000	3 997 000	4 108 000	4 108 000	4 108 000	4 108 000
Skatt	120 736 000	118 044 000	125 408 000	126 973 000	128 591 000	130 210 000
SUM	300 955 000	299 852 000	321 996 000	325 493 000	328 929 000	332 206 000

Tabell 1: Utvikling i skatt og rammetilskudd

Endring i 2011 mellom Statsbudsjett og Revidert budsjett skyldes 2 faktorer:

- Befolkningsnedgang pr 1/1 ift. forutsetningene i statsbudsjettet. Endringen førte til et tap for Risør kommune på kr. 2,5 mill.
- Økning i skatteanslag ifm. revidert budsjett som førte til en økning i inntekter for Risør kommune på kr. 1,4 mill.

I denne utviklingen må vi korrigere for endringer i oppgaver som er omtalt over. Oppsummert gir disse følgende utslag:

	2012	2013	2014	2015
Samhandlingsreformen				
delfinansiering	7 748 000	7 748 000	7 748 000	7 748 000
utskrivningsklare pas.	190 000	190 000	190 000	190 000
Timer i Ungdomskolen	83 000	266 000	450 000	550 000
Trekk for PU under 16 år	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
SUM	7 921 000	8 104 000	8 288 000	8 388 000

Tabell 2: Særskilte endringer i kommunens inntekter i perioden 2012-2015.

Her er det verdt å merke seg at beløpet til samhandlingsreformen som er varslet i kommuneproposisjonen er i 2011 kroner. I og med at økonomiplanen legges i 2012 kroner er beløpet økt med deflator.

Dersom vi korrigerer utvikling i frie inntekter for disse nye ordningene får vi utvikling som vist under.

	2012	2013	2014	2015
SUM	321 996 000	325 493 000	328 929 000	332 206 000
Endring fra foregående år	21 041 000	3 497 000	3 436 000	3 277 000
Korrigerer for nye satsninger	7 921 000	8 104 000	8 288 000	8 388 000
Endring i korrierer	-	183 000	184 000	100 000
Reell endring	21 041 000	3 314 000	3 252 000	3 177 000

Tabell 3: Endringer i skatt og rammetilskudd i perioden

Dette betyr at Risør kommune kan forvente en reell økning i sine rammer på ca. 3-4 mill. i året i perioden 2013 – 2015.



6.2 Befolkning

Det er ikke lagt inn forutsetninger om endret befolkning i perioden.

6.3 Tilgjengelige boliger i Risør kommune

Befolkningsutvikling er en av de største utfordringene for kommunen, om ikke den største. For å oppnå en ønsket befolkningsvekst er det viktig med tilgjengelige boliger og boligtomter. I kommunen er det stor aktivitet på dette området, og om alle planlagte prosjekter realiseres, vil tilgangen på boliger være god i de kommende årene. Under følger en oversikt over tilgjengelige og planlagte boliger pt.

Område	Boligtype	Antall	Status
Private områder			
Flisvika	Leiligheter	100	Godkjent reguleringsplan Fremdrift/utbygging ikke avklart
Holmen	Leiligheter	100 +	Godkjent reguleringsplan Fremdrift/utbygging ikke avklart
Buvika	Leiligheter	35 – 40	Reguleringsformål avklart. Videre fremdrift med plan er ukjent.
Sundsåsen	Boliger / Eneboliger	19	Reguleringsplan godkjent. Utvikling i regi av grunneier.
Kommunale områder			
Oterlia	Eneboliger & Rekke- / Småhus	84	Reguleringsplan godkjent. Risør kommune har inngått utbyggingsavtale med privat utbygger. Teknisk planlegging pågår. Ventelig byggeklare tomter i 2012.
Nøysomheten, nedre del	Leiligheter	6	Reguleringsplan godkjent, politisk vedtak om utvikling av område i privat regi.
Buvikplataet	Boenheter / Rekkehus	40 – 50	Arealvurdering/analyse med sikte på utarbeidelse av reguleringsplan pågår.
Kalstadheia	Boligtomter	23	Tomter for salg
Spirekleiv (Sandnes)	Boligtomter	11	Tomter for salg
Akland		12	Tomter for salg
Kranveien / Lindalsveien	Eneboliger & Leiligheter	50	Reguleringsplanarbeid pågår, område utvikles i privat regi / utbyggingsavtale

Dersom alle prosjektene realiseres vil dette gi nærmere 500 nye boenheter i kommunen. Dette er imidlertid en noe grov oversikt. Det er viktig å legge merke til at alle de byggeklare tomtene ligger i distriktet, mens alle planlagte leiligheter ligger sentrumsnært. Utfordringen med byggeklare tomter i sentrum eller sentrumsnært, vil imidlertid løses når Oterlia-prosjektet og Lindalen blir realisert, og dersom Buvikplataet blir lagt ut som boligområde.

Når det gjelder utbygging av leiligheter er det også viktig å merke seg at de virkelig store leilighetsprosjektene er i privat regi og har reguleringsformål både til bolig og fritidsbolig. Det er derfor ikke opp til kommunen alene å påvirke realisering av prosjektene, og det er usikkert i hvilken grad de vil påvirke bosetting i kommunen.

En ytterligere konsekvensvurdering av byggeaktiviteten i kommunen bør vurderes. Det vil være naturlig å gjøre en slik vurdering ifm. utarbeiding av planstrategi og kommuneplan for neste periode.



6.4 Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen baserer seg på St. meld. 47 - 2008/09. Våren 2011 er to lovforslag som baserer seg på reformen behandlet av Stortinget – St. prp 90L og 91L, begge (2010-2011).

Begge lovene trer i kraft 1/1-2012, og innføring av reformen starter fra det tidspunktet. Kommuneproposisjonen skisserer det økonomiske opplegget for kommunene som vil følge reformen i 2012, men sier lite om videre fremdrift.

I forbindelse med gjennomføringen av reformen vil staten flytte fem milliarder kroner til kommunene neste år for å dekke kommunenes utgifter til sykehusbehandling, betaling for utskrivningsklare pasienter, samt gi øyeblikkelig hjelp tjeneste. I kommuneproposisjonen ligger det inne overføring av 7,7 millioner til Risør kommune til dette.

Det alt vesentlige av ressursene skal finansiere kommunens plikt til å dekke sykehusbehandlingen - kommunen skal medfinansiere 20 % av alle medisinske opphold på sykehuset begrenset oppad til 30.000,- pr. opphold. En viktig hovedpilar i reformen, er at kommunen i langt sterkere grad skal satse på forebyggende arbeide, uten at det er kommet noen midler til dette. Imidlertid er det kommet forslag om lovpålagt folkehelsearbeid i kommunene og fylkeskommune.

Kommunene i Østre Agder (samarbeid mellom 7 kommuner) har ved styringsgruppen (ordførerne) nedsatt en administrativ arbeidsgruppe (rådmennene) som skal koordinere prosjekter vedr. samhandlingsreformen. Det er ansatt en 60 % prosjektstilling til arbeidet.

6.5 Båtplasser

Risør kommune disponerer og leier ut båtplasser i Indre havn, Buvika, Mindalen, Hødnebøkilen og Karolina – Sandnes. I tillegg finnes det ca. 350 private båtplasser til utleie i Risør. Tabellen under gir en oversikt over tilgjengelige båtplasser.

<i>Kommunale båtplasser</i>		
Sted	Antall til leie	Antall ledige
Indre havn (Steinvika, Solsiden, Tollboden)	519	
Plasser utenom flytebrygger (Tangen, Flisvika, Dampskipsbrygga, Strandgata, Stendals brygge)	118	13 (utsatte plasser Stendals brygge v/ Buviksveien)
Buvika	177	2
Mindalen	132	7 (u.15 fot)
Hødnebøkilen	84	17 (2 m og u. 15 fot)
Karolina – Sandnes	47	5 (2 m og u. 15 fot)

<i>Private båtplasser</i>		
Sted	Antall (ca.)	Utleier
Krana	200	Morten Eikeland
Sandnes camping	Ca. 100	Mads Henrik Sandnes
Skjeldsø	50	Arild Sunde

Totalt er det nesten 1500 båtplasser tilgjengelige i kommunen. Av disse ligger ca. 1200 i nærheten av Risør sentrum. Ventelisten på kommunal båtplass er pt. 129 søkere som er folkeregisterført i Risør og 51 som ikke er folkeregisterført her.

Våren 2011 har et adhoc utvalg arbeidet med utfordringen rundt tilgang på båtplasser i Risør. Den 23. juni fattet bystyret følgende vedtak på bakgrunn av adhocutvalgets rapport:



- A. Etter nærmere vurdering av bl.a. planavgrensning og kostnader fremmes sak om igangsetting av planarbeid for følgende områder i prioritert rekkefølge:
1. Strandgata/Dampskipsbrygga m.m. – skisseprosjekt båthavn med landareal
 2. Områdeplanen Buvika – Sundsbrua – båthavner
 3. Reguleringsplan – Karolina – utvidelse båthavn
- B. Det fremmes sak om tilrettelegging av flere båtplasser i indre havn – Solsiden etter at det er foretatt nærmere anklaringer med regionale myndigheter, samt tekniske og økonomiske vurderinger, herunder vurdering knyttet til vann, strøm/lys m.m. Det legges til grunn at bryggene skal innarbeides i budsjettet for 2012 og være på plass i løpet av mai s.å.
- C. Det opptas forhandlinger med berørte grunneiere på Sønedeled (Jeppstrand) om utbygging av regulert båthavn, herunder å sikre nødvendige rettigheter. Forhandlingene igangsettes snarest mulig. Videre vurderes muligheten for privat eierskap og drift av kommunale båtplasser ved Karolina (Sandnes) og Hødnebukilen.
- D. For vinteropplag i indre havn og gjestehavnsdrift blir prisene som følger:
1. Vinteropplag fra 01.09 til 31.03 - kr 300 pr. mnd + strøm. Skuldresesong fra 01.04 – 14.06. kr. 100,-
 2. Gjesteavndrift fra 15.06 til 14.08 – kr. 150 opptil 30 fot, kr. 200 fra 30 – 45 fot, og kr. 250 over 45 fot båt (priser som i dag). Skuldresesong fra 15.08 til 31.08 – kr. 100,-.

Ved etablering av nye flytebrygger (utbygging av gamle) og oppgradering med vann, strøm og lys skal innskudd og årlig avgift vurderes.

På bakgrunn av dette vedtaket vil rådmannen igangsette utredning, ref. pkt. A. Denne omtales videre i handlingsprogrammet under punkt 7.2.2. I tillegg vil rådmannen fremme forslag til tiltak i perioden på bakgrunn av pkt. B. Denne omtales videre i pkt. 9.2.3.



7 TIDLIGERE VEDTAK MED KONSEKVENNS I PERIODEN

7.1 Vedtatte tiltak med konsekvens i perioden

Avsnittet skisserer tidligere vedtatte tiltak som har konsekvens av en viss betydning for perioden. Dette er vedtak som er fattet i tidligere handlingsprogram eller enkeltstående saker.

7.1.1 Bo og levekår

SLT modellen

Tiltak: **Utvikle og implementere SLT (Samordning Lokalkriminalforebyggende Tiltak) modellen**

Vedtatt i bystyresak PS 60/10 – Økonomiplan og Handlingsprogram 2011-2014

Vedtakk:

Periodemål og indikatorer med beskrivelse	Status 10	Mål 11	Mål 14
Målrette tiltak i det forebyggende rus/Psykiatri arbeidet med tidlig intervensjon. Utvikle tverrfaglig samarbeid med alle involverte instanser. Omorganisere og øke stillingen på klubben til 100 % stilling med krav om relevant utdanning.	60 % stilling som klubbleder	Øke 40 % (25 % stilling kan søkes via KRÅD til SLT modell)	Etablert ny stilling med bl.a. funksjonen SLT.
Budsjettkonsekvens 2011: kr 80 000,- 2014: 100 % stilling etablert		Reell økning for RK 15 %	

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
<i>Økonomi</i> Kr. 100 000,-	<i>Økonomi</i> Kr. 150 000,-	<i>Økonomi</i> Kr. 200 000,-	<i>Økonomi</i> Kr. 200 000,-

Kommentar: Ungdomstjenesten har mottatt midler fra Kriminalforebyggende råd i 2011 for å utvikle SLT. Ungdomstjenesten utvider derfor ungdomskontaktstillingene i 2011. KRÅD (Kriminalforebyggende råd) trapper ned tildelingene over en periode på 3 – 5 år og Risør kommune må øke tilsvarende.

Barnevernet

Tiltak: **Interkommunalt samarbeid som virkemiddel for å videreføre arbeidet med å redusere sårbarhet og høyne kvalitet i barnevernet.**

Vedtatt i bystyresak PS 90/10 Deltakelse i barnevernssamarbeidet i øst (BIØ)

**Vedtak:**

- 1 Risør bystyre ser positivt på at Risør kommune inngår i BIØ – samarbeidet fra 1.1.11. Dette innebærer at:
 - Risør kommune oppnevner en representant til styret for BIØ jfr. samarbeidsavtalen
 - Risør kommune stiller en 40 % + 20 % stilling til disposisjon for BIØ i 2011.
 - Risør kommune dekker sin andel av felleskostnadene i samarbeidet med 35 % av totalkostnaden, jfr. antall barn mellom 0-18 år
- 2 Risørs deltakelse i samarbeidet evalueres etter 12 måneder fra oppstart. I forbindelse med evaluering av Risørs deltakelse i samarbeidet, foretas samtidig en evaluering av BIØ – samarbeidet totalt, med fokus på:
 - Samarbeidsavtalen, herunder bl.a. ressursbruk, styresammensetning og disponering av eksisterende fondsmidler.
- 3 Det forutsettes at kommunestyrene i Tvedestrand, Gjerstad, Vegårshei og Åmli gjør tilsvarende vedtak.
- 4 Utgifter til felles kostnader, kr 243', sees i sammenheng med budsjettjusteringer og en evt. økning i rammene, og settes foreløpig som en generell administrativ innsparing.
- 5 Som Risør kommunes representant i styret for BIØ utnevner bystyret Kari Vibe med Randi Gunsteinsen som personlig vararepresentant.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
<i>Økonomi</i> Kr. 243 000 –	<i>Økonomi</i> Kr. 243 000 –	<i>Økonomi</i> Kr. 243 000 –	<i>Økonomi</i> Kr. 243 000 –

Kommentar: BIØ er kun undersøkelsesdelen av barnevernstjenesten. Det pågår i tillegg en utredning om felles barnevern. Denne er omtalt i avsnitt 7.2.1.

7.1.2 Infrastruktur

Stamveinett – E18 parsell Vinterkjær

Tiltak: Innta og ha en aktiv pådriver rolle ovenfor statlige vegmyndigheter.

Vedtatt i bystyresak PS 60/10 – Økonomiplan og Handlingsprogram 2011-2014

Vedtak:

Periodemål og indikatorer med beskrivelse	Status 10	Mål 11	Mål 14
Stamveinett – E18, parsell Vinterkjær jfr. godkjent Reguleringsplan: Aktiv pådriver ovenfor statlige vegmyndigheter. Budsjettkonsekvens: 2010-13: 200.000,- (prosesskostnader, inkl. pkt 2)	Aktiv pådriver ovenfor statlige vegmyndigheter	Aktiv pådriver ovenfor statlige vegmyndigheter	Gjennomført

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
<i>Økonomi</i> Ingen	<i>Økonomi</i> Ingen	<i>Økonomi</i> Ingen	<i>Økonomi</i> Ingen



FV416

Tiltak: **Innta og ha en aktiv pådriver rolle ovenfor statlige vegmyndigheter.**

Vedtatt i bystyresak PS 60/10 – Økonomiplan og Handlingsprogram 2011-2014

Vedtak:

Periodemål og indikatorer med beskrivelse	Status 10	Mål 11	Mål 14
Rv 416 utbedringstiltak (trafikksikkerhetstiltak) Budsjettkonsekvens: 2011: 300.000,- (forskuttering reguleringsplan)	Fylkestinget vedtatt å vurdere strekningen Vinterkjær – sentrum. Oppstart reguleringspl. 2. halvår	Sluttbehandling av reguleringspl. Utarbeidelse tekniske veiplaner m sikte på oppstart Gang/sykkelvei Frydendal – Lindstøl 2012. Oppstart veilys (pådriverrolle)	Gang/sykkelvei Frydendal – Østebø/Lindstøl ferdigstilt. Anleggsarbeid videre på Rv 416 søkes videreført.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
<i>Økonomi</i> Ingen	<i>Økonomi</i> Ingen	<i>Økonomi</i> Ingen	<i>Økonomi</i> Ingen

*Buvikveien – utbedring Hasalen*Tiltak: **Utbedre Buvikveien, samt etablere ny kai for fiskerihavn.**

Vedtatt i bystyresak PS 60/10 – Økonomiplan og Handlingsprogram 2011-2014 og i bystyresak 85/10 Budsjet 2011.

Vedtak:

Periodemål og indikatorer med beskrivelse	Status 10	Mål 11	Mål 14
Buvikveien /fiskerihavn Kommunale kostnader avklares gjennom forhandlinger med utbygger av Holmen Budsjettkonsekvens ca. 10 mill hvorav en andel dekkes av utbygger.	Reguleringspl. og utbyggingsavt. Holmen inkl. Buvikveien/fiskerihavn pol. behandlet	Utbedring Buvikveien 2011-12	

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
<i>Økonomi</i> Kr. 5 mill er bevilget til prosjektet i 2011. Det er pt. ukjent hva endelig kostnad vil bli for Buvikveien. Kr. 6 mill er bevilget til Fiskerihavn i 2011.	<i>Økonomi</i> Ingen	<i>Økonomi</i> Ingen	<i>Økonomi</i> Ingen

*Vann og avløp Gjernes, Hødnebo*Tiltak: **Vannforsyning Hødnebo med mulig videreføring til Gjernes.**



Vedtatt i bystyresak PS 85/10 Budsjett 2011 og i sak til hovedutvalg for plan, miljø og tekniske tjenester PS 83/11 Vannforsyning m.m. Øysang, Hødnebo, Gjernes - Utarbeidelse av forprosjekt m.m.

Vedtak i sak PS 85/10:

D Prosjektere og ferdigstille anlegg for **vann/avløp fra Øysang til Hødnebo** i løpet av 2011 i samarbeid med oppsitterne - Kr. 700.000

Vedtak i sak PS 83/11:

A.

Hovedutvalg for plan, miljø og tekniske tjenester ber rådmannen omgående igangsette arbeidet med å utarbeide planer og løsning for vann og avløp til Hødnebo med utgangspunkt fra eksisterende tilkoblingspunkt i krysset FV 351 (SSS-veien) Øysang/Hødnebo via Øysang-tjenna opp i sydøstre enden av Skarvann og videre over land til Hødnebo.

Det skal benyttes trasé via Skarvann for å oppnå maksimalt antall tilkoblinger. Traseen vil åpne for at også fremtidige godkjente planer for fritidsbebyggelse kan tilkobles.

Det søkes samarbeid om felles PE-ledninger for vann og avløp ved å bruke en felles trasé fra kommunalt knutepunkt og opp til fordelingspunkt mot Skarvann hvor det videreføres til det private hyttefeltet til K. Røysland jr., og kommunalt mot Hødnebo.

Et legges opp til at alle busstasjoner/fritidsboliger må gå til anskaffelse av egne godkjente trykkavløpspumper for avløp inn på felles kommunalt nett. § 27-2 i PBL og § 22 i Forurensningsloven sier klart hva kommunene kan forlange av tilkobling til kommunalt nett der det er tilgjengelig.

Det søkes et mulig samarbeid med de lokale personer/grunneiere som har vært i tidligere kontakt med VA-avdelingen i kommunen om bl.a. trasévalg, for å få til en avtale om graving, legging og igjenfylling av trasé over land. (Det er i dag personer fra bygda som har kompetanse på dette området.)

Det tas kontakt med firmaer som leverer godkjente trykkavløpssystemer, og som prosjekterer vederlagsfritt løsninger ved bruk av deres produkter.

VA-anlegget skal være ferdig og i operativ drift innen utgangen av oktober 2011.

B.

Det tas med i dimensjoneringen en senere videreføring av vannledning fra Hødnebo mot Gjernes via Leivann med en trasé mellom Hagen og Myra som omtalt i saksinnstillingen. Men en slik planlegging må ses i sammenheng med en politisk prosess og vedtak når det gjelder et ønske fra bl.a. Brødrene Strand Ingeniørfirma AS om en videreutvikling av eiendommen Bommyr (27/16), hvor de ber om at det åpnes for ytterligere utvikling av 30-40 enheter med en blanding av utleie-/fritidsboliger for salg. En slik fortetting på eksisterende regulert område vil de knytte opp mot at de er med på å forskuttere og bidra med utbygging av vann og avløp til Gjernes-området.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Kr. 0,7 mill er bevilget til prosjektet i 2011.	Økonomi Ingen/ukjent.	Økonomi Ingen/ukjent.	Økonomi Ingen/ukjent.

Kommentar: I budsjettet for 2011 er det avsatt kr. 700 000,- til vann og kloakk til Hødnebo.

Hovedutvalg for plan, miljø og tekniske tjenester har i møte 09.06.11 fattet vedtak om å igangsette arbeid med å utarbeide planer og løsning for vann og avløp til Hødnebo med utgangspunkt fra eksisterende kommunale ledninger ved kryss Fv 351 Øysang/Hødnebo via Øysangtjenna til Skarvann og videre til Hødnebo.

Skisseprosjekt/forprosjekt er nå under utarbeidelse. Prosjektet vil nærmere avklare tekniske løsninger, kostnader og videre legge grunnlag for beregning av anleggsbidrag fra nye abonnenter som tilkobles ledningsnettet. Skisseprosjektet ventes ferdig medio/ultimo august då., hvoretter sak fremmes for politisk behandling.



I møte 09.06.11 ble det også fra hovedutvalgets side vedtatt at vannforsyningen skal dimensjoneres for en senere videreføring til Gjernes via Leievann – jfr. saksutredning i utv. sak 83/11.

7.1.3 Kunst og kultur

Risørhuset

Tiltak: Utbedring av Risørhuset

Vedtatt i bystyresak PS 39/10 utbedrings av Risørhuset.

Vedtatt:

Risørhuset utvikles i tråd med utarbeidet skissemateriell og fremdriftsplan. Foreløpige estimater er satt til 12,7 mill. Utbedringsarbeidet starter opp i 2010 og skal være ferdig i løpet av 2012.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Investering: Kr. 7,3 mill.	Økonomi Ingen – prosjektet ferdig	Økonomi Ingen – prosjektet ferdig	Økonomi Ingen – prosjektet ferdig

7.1.4 Næringsutvikling

Det er ingen tidligere vedtak med betydelige konsekvenser for perioden under satsingsområdet næringsutvikling.

Se for øvrig pågående utredninger i avsnitt 7.2.4, forslag til utredninger i avsnitt 8.4 og forslag til tiltak i perioden i avsnitt 9.4.

7.1.5 Reiseliv

Stangholmen

Tiltak: Utvikle Stangholmen som opplevelses- og friluftsområde for lokalbefolkning og tilreisende.

Vedtatt i bystyresak PS 47/09 Økonomiplan 2010-2013, bystyresak PS 72/09 Budsjett 2010 og i bystyresak 77/10 Stangholmen gnr. 33 bnr. 3 - Oppstart av reguleringsplan.

Periodemål og indikatorer med beskrivelse	Status 10	Mål 11	Mål 14
Utvikle Stangholmen som opplevelses- og friluftsområde for lokalbefolkning og tilreisende. Budsjettkonsekvens: Foreløpig ukjent, det påregnes tilskudd.	Forprosjekt utarbeidet og pol. behandlet	Ferdig plan og pol. vedtak.	Tilrettelegging gjennomført 2012-13.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Kommunal andel er pt. dekket av bevilgning for 2010.	Økonomi Ingen/ukjent.	Økonomi Ingen/ukjent.	Økonomi Ingen/ukjent.

Kommentar: Totalkostnaden i prosjektet er kr.15,9 mill ink. mva. Risør kommune har søkt staten om kr. 14,4 mill. i tillegg til kommunens egenandel på kr. 1,5 mill som ble bevilget i budsjettet for 2010. Dersom Risør kommune ikke mottar omsøkt tilskudd fra staten, vil økonomien i prosjektet måtte vurderes på nytt.



7.1.6 Sentrumsutvikling

*Boliger***Tiltak: Boliger – fortetning og nye arealer.**

Vedtatt i bystyresakene PS 81/08 Vurdering av planendring for boligbebyggelse – Sted: Buvikplatået, PS 102/08 Budsjett 2009 og bystyresak PS 103/08 Økonomiplan 2009-2012. Videre behandlet og fått vedtak i bystyresak PS 31/10 Arealvurdering – Sentrumsnære områder.

Siste vedtak (forkortet):

Det innbentes en ny landskapsanalyse med sikte på å vurdere grunnlaget for igangsettelse av detaljplanlegging (planprogram, reguleringsplan) for deler av Buvikplatået <..>. Formålet med analysen er å få vurdert om det er grunnlag for å endre gjeldende reguleringsplan for Urbeia datert 20.02.97, slik at begrensede deler av området Buvikplatået endres fra friluftsmål til boligformål.

<...>

Bystyret ønsker samtidig at rådmannen sørger for å igangsette en prosess som skal lede frem til fredning av Urbeia, samt det resterende området av Buvikplatået som ligger sør for angitte strek/ (utbyggingsareal). Som vist på kart datert 24.09.2008. <..>

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Ingen.	Økonomi Investering: Kr. 5,7 mill – av dette kr. 2,5 mill innen VAR	Økonomi Investering: Kr. 4,5 mill – av dette kr. 2 mill innen VAR	Økonomi Ingen.

Kommentar: Ny arealutredning om bruk av Buvikplatået blir ferdig i disse dager og vil behandles ila. høsten 2011.

*Torvet***Tiltak: Oppgradering av Torvet**

Vedtatt i bystyresak PS 35/05 Forprosjekt: Tiltak i Strandgaten, Torgområdet med nedre del av Kragsgata. Senere tatt ut av økonomiplanen i bystyresak PS 47/09 Økonomiplan 2010-2013, og inn igjen i bystyresak PS 60/10 Økonomiplan og handlingsprogram 2011-2014.

Siste vedtak (forkortet):

Skissealternativ C legges til grunn for påfølgende detaljprosjektering av tiltak i Strandgaten, torvområdet og Kragsgata jmf vedlegg. <..>

Vedlagte detaljsskisser for kryssutforming, gangdekt og lignende legges til grunn for den etterfølgende detaljprosjektering. Øvrig møblering i området, blant annet utforming av søppelstativ og benker, avklares gjennomdetaljprosjektering.<..>

Gateløpet mot busrekka (fra Kragsgate / Strandgata til Havnegata) ved torvet lages smalere slik at dagens torvareal økes. Det gjøres plass til sittebenker mellom trærne langs busrekka ved Sparebanken Sør.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Ingen.	Økonomi Investering: 9 mill.	Økonomi Ingen – prosjektet ferdig.	Økonomi Ingen.



7.1.7 Skole

Ny skole Sønedeled

Tiltak: Ny skole på Sønedeled

Vedtatt i bystyresak PS 2/11 Sønedeled skole - Utbedring/Nybygg.

Vedtak:

Skoleutbyggingen på Sønedeled gjennomføres ved at -65 bygget rives og nytt bygg oppføres. Videre gjennomføres utbedringer (hyd, inneklima, brann m.m.) av -85 bygget (saksutredningens alt. 1)

Brutto kostnadsramme økes fra kr. 53,0 mill til kr. 68,0 mill. Økt kostnadsramme kr. 15,0 mill innarbeides i budsjettet for 2012.

Utbyggingen gjennomføres som en totalentreprise med forhandlinger. Rådmannen bes viderefører planarbeidet med sikte på byggestart høsten 2011.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi	Økonomi	Økonomi	Økonomi
15 mill. ink. mva.	Ingen.	Ingen.	Ingen.

7.2 Pågående utredninger

7.2.1 Bo- og levekår

Felles barnevernstjeneste

Utredning: Felles interkommunalt barnevern i Østregionen

Vedtatt i bystyresak PS 91/10 Utredning av felles barnevernstjeneste

Vedtak: Risør kommune deltar i en utredning om felles barnevernstjeneste for kommunene Risør, Gjerstad, Åmli og Vegårshei som skissert i saksfremstillingen. Tvedestrand, Arendal og Froland kommune forespørres også om de ønsker å delta i utredningen

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi	Økonomi	Økonomi	Økonomi
Ukjent	Ukjent	Ukjent	Ukjent

Kommentar: Utredningen pågår og vil ikke være ferdig før tidligst i slutten av året.

7.2.2 Infrastruktur

Båthavner

Utredning: Igangsetting av planarbeid for båthavner nær Risør sentrum.

Vedtatt i bystyresak PS 44/11 Kommunale havner - adhoc-utvalgets tiltaksliste

Vedtak (kun deler som er relevant for utredningen):

- A. Etter nærmere vurdering av bl.a. planavgrensning og kostnader fremmes sak om igangsetting av planarbeid for følgende områder i prioritert rekkefølge:
- (1) Strandgata/Dampskipsbrygga m.m. – skisseprosjekt båthavn med landareal
 - (2) Områdeplanen Buvika – Sundsbrua – båthavner
 - (3) Reguleringsplan – Karolina – utvidelse båthavn

Økonomisk konsekvens



2012	2013	2014	2015
Økonomi Ingen.	Økonomi Ukjent	Økonomi Ukjent	Økonomi Ukjent

Kommentar: Dersom båthavner skal etableres på et eller flere av områdene som er nevnt over, vil dette innebære betydelige kostnader. Det er imidlertid vanskelig å si noe om størrelsen før planarbeidet er i gang og omfanget er avgrenset.

IKT til politikere

Utredning: **IKT løsning til politikerne i Risor bystyre**

Vedtatt i formannskapssak PS 79/09 IKT til politikerne - Oppnevning av prosjektgruppe.

Vedtak:

1. Det oppnevnes en prosjektgruppe på fem medlemmer (tre politikere og to fra administrasjonen) som skal vurdere behov for og innkjøp av IKT for politikerne.
2. Fra politikerne oppnevnes:
 - Steinar Gundersen (leder)
 - Grethe Hellerud
 - Rune Hansen
3. Fra administrasjonen oppnevnes:
 - Kommunsjef Else Skjellum
 - Enhetsleder Steinar Vik Sørensen
 - IT-leder Per Erik Bjerke (varamedlem)
4. Prosjektgruppas innstilling skal foreligge senest 1. mai 2010.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Investeringsbevilgning gjort i 2011 – kr. 300 000,- Driftskonsekvens: Kr. 150 000,-	Økonomi Varig driftskonsekvens: Kr. 50 000,-	Økonomi Varig driftskonsekvens: Kr. 50 000,-	Økonomi Varig driftskonsekvens: Kr. 50 000,-

Kommentar: Det vil komme en sak til politisk behandling i august 2011 som vil skissere en anbefalt løsning. Kostnadene for denne løsningen er lagt inn i handlingsprogrammet.

7.2.3 *Kunst og kultur*

Beyond Risor

Utredning: **Videreføring av BeyondRisor.**

Vedtatt i formannskapssak PS 45/11 En videreutvikling av designarrangementet BeyondRisor.

Vedtak:

Vedlagte intensjonsavtale mellom INDEX - Design to Improve Life og Risor kommune godkjennes og anbefales.



Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Ingen.	Økonomi Ingen.	Økonomi Ingen.	Økonomi Ingen.

Kommentar: Det pågår en utredning av ny organisasjonsmodell for BeyondRisør. Utredningen har tanker om en overgang til et Regionalt samarbeidsprosjekt, BeyondSør. Det er inngått en intensjonsavtale med INDEX, om "Design to improve life" der målet er å arbeide frem noen designprodukter.

7.2.4 Næringsutvikling

Regional næringshage

Utredning: **Søknad om deltakelse i nytt næringshageprogram og videre utvikling av næringshagen i Risør.**

Vedtatt i formannskaps sak PS 39/11 Risør Næringshage søker opptak i SIVAs nye næringshageprogram - Uttalelse fra Risør kommune.

Vedtak:

01.01.2002 inngikk Risør kommune en avtale om årlig tilskudd til Risør Næringshage AS og siden den gang har kommunen gitt tilskudd hvert år. Risør kommune inngikk ikke som eier i Risør Næringshage AS, men har vært observatør i styret og på andre måter vært i tett relasjon til næringshagen og utviklingen der.

Risør kommune har som strategi å stimulere til og møte initiativ fra næringer som ønsker å skape vekst og utvikling, nyetableringer så vel som mer etablerte virksomheter.

I arbeid med nyetableringer har utviklings selskapet Risør Næringshage AS vært et viktig virkemiddel og Risør kommune ønsker fortsatt å støtte denne virksomheten.

I tillegg til arbeidet rettet mot nyetableringer representerer Risør Næringshage AS også en samlokalisering av kommunens tjenesteytende kompetansebedrifter, som er viktig for å skape verdiskapning i en distriktskommune som Risør.

Risør kommune håper derfor at Risør Næringshage AS blir tatt opp i SIVAs nye næringshageprogram, og kommunen stiller seg positiv til å forankre næringshagen som en regional næringshage.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Tilskuddet fra Risør kommune til næringshagen forutsettes uforandret.	Økonomi Ingen.	Økonomi Ingen.	Økonomi Ingen.

Kommentar: Risør næringshage har nettopp fått innvilget sin søknad om fortsatt å være med i næringshageprogrammet. Hvordan næringshagen vil innrette seg fremover, vil avklares utover høsten.

Nyskappingsprosjekt

Utredning: **Nyskappingsprosjekt (forprosjekt)**

Vedtatt i bystyresak PS 60/10 – Økonomiplan og Handlingsprogram 2011-2014

**Vedtak:**

Periodemål og indikatorer med beskrivelse	Status 10	Mål 11	Mål 14
Nyskappingsprosjekt (Aust-Agder fylkeskommune i samarbeid med Gjerstad – Risør - Tvedestrand) På bakgrunn av flyttingen av Tellefsdal Kjetting og utfordringer i mek. industrien i området er det prosesser i gang for å satse sterkere på nyskaping. Budsjettkonsekvens: Ukjent – vil avklares av prosjektet	Utrede og beslutte om og hvordan det skal satses	Prosjekt igangsettes	Prosjekt gjennomført

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Ukjent	Økonomi Ukjent	Økonomi Ukjent	Økonomi Ukjent

Kommentar: Prosjektet har pågått i ca. 1 år og har i perioden vært i en forprosjektfase. Denne fasen avsluttes sommeren 2011, og det er ikke klart pt. hvordan prosjektet vil gå videre over i en hovedprosjektfase med gjennomføring av tiltak. Prosjektet har imidlertid en tidshorison frem mot 2020, og vil, dersom det igangsettes, kunne gi betydelige positive virkninger for kommunen. Kommunen vil imidlertid også måtte bidra med noe økonomi i prosjektet, men dette er ikke avklart ennå.

Prosjektet er et samarbeidsprosjekt med Aust-Agder fylkeskommune, Gjerstad og Tvedestrand.

7.2.5 Reiseliv

Moen

Tiltak:

Reguleringsplan Moen og gjennomføring av prosjektplan for båtbyggeriene på Moen.

Vedtatt i bystyresak PS 83/08 Forprosjektrapport - Båtbyggeriene på Moen

Vedtak:

Forprosjektrapport april 2008 – Plan for utvikling av Båtbyggeriene på Moen, legges til grunn for det videre plan og utviklingsarbeidet.

Det igangsettes arbeid med reguleringsplan for Moenområdet i samsvar med saksframleggets vurderinger og i henhold til plan- og bygningslovens § 27-1. Arbeidet påbegynnes høsten 2008.

Prosjektet må ved kjennskap til vesentlige avvik fra fremlagte budsjett sendes tilbake til ny behandling i bystyret.

Det forutsettes at Moensveien fra krysset ved Risørveien og ned blir utvidet og tilpasses den økte biltrafikken som økt aktivitet medfører, inkludert behysning, gang- og sykkelvei/fortau.

Økonomisk konsekvens

2012	2013	2014	2015
Økonomi Investering:	Økonomi Investering: Vann / avløp kr. 1 mill.	Økonomi Investering: Kr. 0,3 mill	Økonomi Investering: Kr. 0,3 mill

Kommentar: Vedtaket som er fattet i 2008 planlegger med oppstart av reguleringsarbeidet høsten 2008. Planarbeidet har vært nedprioritert fordi enhetene har manglet ressurser til å følge det opp samt at andre, tidkrevende prosjekter som bl.a. Holmen og Sønedeled skole har blitt prioritert foran Moen. Planarbeidet vil igangsettes høsten 2011, og avsluttes i 2012.

Kommunen setter av midler til utbedring av vann og avløp i 2013, men realisering er avhengig av hva grunneierne på Moen blir enige om.



I prosjektrapporten som ble behandlet i 2008, er det også planlagt med en kommunal andel i finansiering av gjennomføring av hovedprosjektet på Moen på kr. 600 000,-. Disse er foreløpig satt av i 2014 og 2015, men vil også være avhengig av prosjektets videre fremdrift.

7.2.6 Sentrumsutvikling

Parkeringsløsning

Tiltak: **Parkeringsløsning i sentrum**

Vedtatt i bystyresak PS 04/10 Parkeringsanlegg i sentrum - Oppstart av plan/utredningsarbeid

Vedtak:

I tråd med økonomiplanens (2010-2013) forutsetninger og årsbudsjettet for 2010 nedsettes en arbeidsgruppe til å utrede mulig bygging av sentrumsnært parkeringsanlegg i Risør. Arbeidsgruppas sammensetning og arbeidsoppgaver/ mandat fremgår av saksforarbeid og rådmannens konklusjon. Utredningsarbeidet med prosjekt/ skisseforslag fremlegges for politisk behandling i løpet av 2010.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Prosjekt p-anlegg sentrum ferdig og fremlegges for politisk behandling.	Oppstart anleggstiltak P-anlegg	Ferdig P-anlegg, ca. 230 plasser+
Økonomi Kr. 5 mill er bevilget til anlegget i budsjettet for 2010.	Økonomi Ferdig bevilget / ukjent	Økonomi Ferdig bevilget / ukjent

7.2.7 Skole

Det er ingen pågående utredninger innefor satsingsområdet skole.

7.3 Eksterne planer og vedtak

Risør kommune er med i flere samarbeidsorgan som legger føringer for kommunens aktiviteter. I tillegg kommer vedtak fra andre instanser som fylke og stat som kommunen må forholde seg til. Under følger omtale av noen av disse føringene som vi allerede nå vet at vi må forholde oss til i perioden.

7.3.1 Østre Agder

Østre Agder består av kommunene Arendal, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Åmli og Risør. Froland har vært med, og deltar i mange av samarbeidene, men har nå meldt seg ut. Risør kommune deltar i flere samarbeid gjennom Østre Agder. Alle er ikke omtalt her, kun de samarbeidene der det er kjent at det vil gjøres i tiltak i perioden som vil påvirke kommunen økonomisk og tjenestemessig.

Bygging av krisesenter

Risør kommune deltar i Østre Agder sitt samarbeid om krisesenter. Lokalene som dette krisesenteret holder til i er svært gamle og lite hensiktsmessige. Det vil derfor bli fremmet en sak om bygging av nytt krisesenter i perioden. Den økonomiske konsekvensen av dette er foreløpig ukjent.

Frisklivssentral

Folkehelseperspektivet står sentralt i samhandlingsreformen. Det legges vekt på å stimulere kommunene til å holde innbyggerne utenfor sykehusene og de ressurskrevende behandlingene. Selv om det ikke er kommet penger til folkehelsearbeid i kommuneproposisjonen for 2012, er det naturlig å anta at dette er et av områdene som vil trappes opp etter hvert. Østre Agder har derfor



allerede begynt å planlegge "Frisklivssentraler" i kommunene. Dersom dette skal etableres i Risør, vil det kunne medføre både en investeringskostnad og en kostnad for bemanning av senteret.

Felles brannvesen

Risør kommune har prgansert brannvesenet i en vertskommuneløsning der Arendal er vertskommune. I periodene r det planlagt flere tiltak i brannvesenet som vil påvirke kommunen både mht. de brantjenester som yten og økonomien i brannvesenet. De viktigste tiltakene er:

Brannstasjon

Det skal bygges ny brannstasjon og brannvesenet skal flytte. Det vil medføre at Risør kommune må ta sin del av kostnadene ved byggingen, samtidig som det vil gavne brannvesenet å komme inni nytt bygg som også ligger bedre til ift. kommunikasjon.

ROS analyse

Ila. høsten 2011 og våren 2012 har brannvesenet planlagt å gjennomføre en ny ROS (Risiko Og Sårbarhets) – analyse. Den siste ble gjennomført ved opprettelsen av vertskommunen. Ny ROS analyse kan endre kravene til bemanning av brannvesenet og føre til økte (eller reduserte) kostnader for kommunen.

7.3.2 Øst-regionen (DDØ)

Øst-regionen består av kommunene Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Åmli og Risør.

Det er ingen større endringer i dette samarbeidet som er kjent pt.

7.3.3 Andre

Aust-Agder arkivet

Aust-Agder arkivet er i gang med bygging av nytt arkiv. Risør kommune har i bystyresak PS56/07 *Aust-Agder kulturhistoriske senter IKS - Utbygging/ ombygging - Vedtak om gjennomføring av forprosjekt* vedtatt å være en del av arkivet og byggingen.

Økonomisk medfører dette en økt kostnad for kommunen i de årene byggingen foregår, og inntil bygget er ferdig avskrevet.



8 FORSLAG TIL UTREDNINGER I PERIODEN

Kapittelet skisserer forslag til utredninger som rådmannen mener bør igangsettes i perioden.

Utredninger er skilt fra tiltak, fordi områdene det ønskes å gjøre noe med, er så uklare at det er vanskelig og lite hensiktsmessig å foreslå tiltak før problemstillingen er utredet. I mange tilfeller vil det dermed være et mål å foreslå konkrete forslag til tiltak i neste rullering av handlingsprogrammet.

For å få en viss sortering på forslagene er de sortert under satsingsområder.

8.1 Bo og levekår

8.1.1 Etablering av kommunalt hjelpemiddellager.

Ansvaret for hjelpemiddelformidling legges i stadig større grad på kommunene. Hjelpemidlene blir flere og mer avanserte og krever økt tilgang på lagringsplass. Omsorgsplanen omtaler utfordringen rundt oppbevaring og reparasjon av hjelpemidler nærmere.

For å finne gode løsninger anbefales det at det igangsettes en utredning som i neste omgang kan brukes som underlag for å foreslå passende tiltak.

Utredningen foreslås igangsatt i 2011/12, slik at tiltak kan innarbeides i handlingsprogram og økonomiplan for perioden 2013-2016.

8.1.2 Psykolog (interkommunal)

Flere av kommunens tjenesteenheter, spesielt innenfor tjenester til barn og unge, mangler psykolog kompetanse. I den grad det er spesifikt behov for psykologtjenester, kjøpes disse utenfor kommunen. Det foreslås å utrede behovet for en psykologstilling i egen organisasjon. Utredningen skal kartlegge dagens behov, fordeler ved å ha kompetanse i egen organisasjon, samt muligheter for å organisere stillingen interkommunalt og andre kommuners interesse i å delta i dette.

Se også avsnitt 10.4 om tidlig intervensjon.

8.1.3 Tilpasse Tjennasenteret

Omsorgsplanen sier: "Fremtidig bruk av Tjennasenteret utredes i et eget prosjekt, og sees i sammenheng med utviklingen ved Frydenborgsenteret og det private boligmarkedet. Tjennasenteret som "boliger med service" og aktiv bruk av frivillige vurderes."

Med andre ord bør omsorgsleilighetene på Tjenna oppgraderes i størrelse og utforming for å møte behovet for omsorgsleiligheter i fremtiden.

Utredningen foreslås lagt i slutten av perioden (2014-2015) da behovet antagelig ikke vil oppstå før i neste periode (2016-2020), samt at det er en fordel at overordnede planer som kommuneplan og andre sektorplaner er rullert før arbeidet påbegynnes.

8.2 Infrastruktur

8.2.1 Utrede ENØK tiltak i alle eksisterende kommunale bygg

Det forelås å utrede mulige ENØK tiltak i alle kommunale bygg. Utredningen skal skissere hva som kan foretas av ENØK tiltak og effekten av disse. Utredningen skal også gjøre en kost/nytte vurdering av de forskjellige tiltakene.

Utredningen foreslås igangsatt så fort som mulig slik at eventuelle tiltak kan legges inn i handlingsprogrammet for perioden 2013-2016.



8.2.2 *Vann og avløp Røysland krets*

Det forelås å utrede hvordan vann og avløp til Røysland krets kan løses. Utredningen skal både se på tekniske løsninger og de økonomiske sidene ved alternative løsninger.

Utredningen foreslås igangsatt så fort som mulig slik at eventuelle tiltak kan behandles av bystyret senest ifm. handlingsprogrammet for perioden 2013-2016

8.2.3 *Tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær*

Behov for tiltak for å redusere skadeomfang ved ekstremvær i Risor kommune foreslås utredet. Utredningen skal både kartlegge mulige tiltak og vurdere kost/nytte ved det enkelte tiltak, og foreslås gjennomført midt i perioden (2013-2014).

8.2.4 *Ny brannstasjon*

Det forelås å utrede mulighetene for og kostnaden ved å etablere en ny brannstasjon med verksted for kommunens tekniske tjenester i perioden. Dagens brannstasjon er gammel, og verkstedet er lite og lite hensiktsmessig for dem som bruker det. Utredningen skal også omtale de arbeidsmiljømessige fordeler/ulemper ved en ny brannstasjon.

Utredningen foreslås i slutten av perioden (2014-2015).

8.3 Kunst og kultur

8.3.1 *Festningsanleggene i Urheia*

Risor kommune overtar i nær fremtid festningsanleggene i Urheia fra forsvaret. For å finne ut hvordan kommunen skal ivareta og utvikle området, foreslås det å nedsette et utvalg som skal utrede dette. Utvalget foreslås å bestå av representanter fra administrasjonen og politisk nivå.

Utredningen foreslås igangsatt i 2012.

8.3.2 *Bygningsvernssenter i Risor kommune*

Det er etablert bygningsvernssentre i flere fylker, og Aust-Agder jobber nå også med etablering. Risor kommune, med sin bevarte trehusbebyggelse bør utrede mulighetene for å få et slikt senter til kommunen.

Det foreslås derfor at arbeidet med utredning av mulighetene for og konsekvensene av å få et bygningsvernssenter til Risor kommune igangsettes så fort som mulig.

8.3.3 *Revitalisering av historisk bysentrum*

Risor kommune har et historisk bysentrum som kan utnyttes bedre, både ift. historiefortelling og som reisemål. Det foreslås derfor å igangsette arbeidet med å utvikle det historiske bysentrum.

Utredningen foreslås i to faser:

- Fase 1: DIVE undersøkelse av Mortensen-kvartalet. Riksantikvaren støtter kommunen med kompetanse i en dyptgående undersøkelse av historien til kvartalet. Her brukes både historiske dokumenter og arkiver som verktøy. DIVE utredningen foreslås gjennomført ila. våren 2012.
- Fase 2: Det nedsettes et bredt sammensatt utvalg for å komme frem til kreative løsninger for hvordan Risor i større grad kan utnytte verdien i sitt historiske bysentrum. Denne utredningen foreslås igangsatt i 2013.



8.4 Næringsutvikling

8.4.1 *Bio-varme Moland øst*

Bio-varme anlegget som er etablert på Moland vest er i full gang og leverer varme til alle bedriftene som er etablert på området. Anlegget har imidlertid større kapasitet og det bør derfor utredes om kommunen bør bidra til en videreføring av anlegget til Moland øst.

Utredningen foreslås gjennomført i slutten av perioden (2014-2015).

8.5 Reiseliv

8.5.1 *Bobiler*

Det har i lengre tid vært behov for egen oppstillingsplass for bobiler i Risør, gjerne tilknyttet vann, strøm og septikkanlegg. I dag foreligger imidlertid ingen kjente alternativer for en slik plass.

Det foreslås derfor å kartlegge mulighetene for etablering av en oppstillingsplass for bobiler tilknyttet vann, strøm og septikkanlegg. Alternativt bør det vurderes om en minimumsløsning med kun muligheter for tømning av septikkanlegg er tilstrekkelig.

Utredningen foreslås igangsatt i 2012.

8.6 Sentrumsutvikling

Det forelås ingen utredninger innenfor satsingsområdet sentrumsutvikling. Se for øvrig avsnittene om pågående utredninger (7.2.6), tidligere vedtatte tiltak (7.1.6) og konkrete forslag til tiltak (8.6).

8.7 Skole

Det forelås ingen utredninger innenfor satsingsområdet skole. Se for øvrig avsnittene om pågående utredninger (7.2.7), tidligere vedtatte tiltak (7.1.7) og konkrete forslag til tiltak (8.7).





9 FORSLAG TIL TILTAK I PERIODEN

Avsnittet skisserer nærmere de tiltak som foreslås av rådmannen for perioden 2012-2015. Tiltakene bærer preg av en rullering av tiltakene i fjorårets handlingsprogram uten store nye prosjekter. Dette skyldes at vi nærmere oss utarbeiding av planstrategi for Risør kommune og antagelig en rullering av kommuneplanen. Tiltakene er som tidligere inndelt etter satsingsområde.

9.1 Bo og levekår

9.1.1 Kulturmidler

Tiltak:

Riktig tildeling av kulturmidler med stimulering til folkehelse tiltak og kompetansebygging som en videreføring av Partnerskap for folkehelse.

Støtte frivillige lag/foreninger (også for de som ikke er medl. av NIF) i deres virksomhet, bl.a. for å trekke inn grupper som faller utenfor.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Ingen øremerkede midler til folkehelse. Samordnende og målrettede retningslinjer for tildeling av midler ferdig i løpet av 2010	Tildeling til lag/foreninger etter gjeldende retningslinjer med fokus på folkehelse	Tildeling til lag/foreninger etter gjeldende retningslinjer med fokus på folkehelse
Økonomi	Økonomi Kr. 75 000,-	Økonomi Kr. 75 000,-

9.1.2 Forsterkede boliger for bostedsløse

Tiltak:

Etablere to tilpassede, forsterkede boenheter for bostedsløse. Disse boligene skal være av en konstruksjon som muliggjør flytting/ utbygging/ omdisponering på et senere tidspunkt.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Arbeidet påbegynnes	Lokalisering avklart	Boliger etablert.
Økonomi Tidligere bevilget kr. 2 mill til prosjektet.	Økonomi Sannsynligvis behov for noe mer midler – må avklares og bevilges for 2013. Foreløpig er det lagt inn kr. 2 mill.	Økonomi

9.1.3 Tilpasning av Linken

Tiltak:

Oppussing og tilpasning av Linken bygget slik at det fyller kravene til fremtidige brukere/leietakere



Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Vedtak fra 1998 om å selge Linkenbygget er opphevet. Bygget skal brukes av kommunen til egne tjenester og må tilpasses dette.	Opprusting påbegynnes.	Bygget rustet opp og i permanent bruk.
Økonomi	Økonomi Kr. 9,5 mill i investeringsmidler i hele perioden	Økonomi

Kommentar: Opprusting foretas for å legge til rette for bruk ihht. saksforarbeid i sak PS 43/11 Linkenbygget - fremtidig bruk

9.1.4 Botilbud til personer med psykiske lidelser

Tiltak:

Bemanning i tilknytning til psykiatriboligene ved Frydenborgsenteret

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Ikke prioritert	Ingen nye årsverk. Nye årsverk innføres med 1 årsverk i 2013 og ytterligere 1 årsverk i 2014	2 nye årsverk innført.
Økonomi	Økonomi 2013: Kr. 600 000,- 2014: Kr. 1 200 000,-	Økonomi Kr. 1,2 mill

Kommentar: Omsorgsplanen trekker fram behovet for en styrket miljøtjeneste som kan drive oppsøkende virksomhet, bedre tilgang til hjelpeapparatet, gi bistand i hjemmet og bidra til en tilfredsstillende boligsituasjon.

9.1.5 Dagtilbud til personer med psykiske lidelser

Tiltak:

Endring og utvidelse av dagtilbud for personer med psykiske lidelser.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Tilbudet er i dag lokalisert i underetasjen på Frydenborgsenteret	Nytt dagtilbud for psykisk helse i lokaler til Frydenborg barnehage.	Blir permanent.
Økonomi	Økonomi Investering – 3,5 mill. i perioden med kr. 1,25 i 2012 og kr. 2,5 i 2014.	Økonomi

Kommentar: Omsorgsplanen trekker fram et udekket behov for dagtilbud til brukere innen psykisk helse. Spesielt gjelder dette unge voksne menn. Investeringen er fordelt for å ruste opp bygget litt til oppstart på bruk i 2012, og videre tilpasning etter at drifta har vært i gang en periode.

9.1.6 Dagtilbud for hjemmeboende eldre

Tiltak:

Etablering av dagtilbud for hjemmeboende eldre.



Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Tilbudet har i dag ikke et fast eller egnet tilholdssted	Nytt dagtilbud for hjemmeboende eldre på Frydenborgsenteret	Blir permanent.
Økonomi	Økonomi Dekkes innenfor eget budsjett	Økonomi

Kommentar: Dagtilbudet for eldre hjemmeboende har i flere år hatt utilfredsstillende fysiske forhold og blir særdeles viktig å videreutvikle m.h.t. samhandlingsreform og demografi. Det er signalisert en ny øremerket ordning som skal bidra til utbygging av dagtilbudet til mennesker med demens, se avsnitt 6.1.2.

9.1.7 Beiteprosjekt

Tiltak:

Beite- og ryddeprosjekt igangsettes for rydding/forskjønnelse av skjærgården. Det bør satses på kombinert beiting og rydding i samarbeid mellom flere enheter.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Planlegging av prosjektet. Avklaring ift. SMIL-midler fra fylkesmannen både til planlegging og gjennomføring. SMIL (Statlige miljømidler i landbruket)	Første år for utsetting av dyr kombinert med rydding.	Videreføring/evaluering av prosjektet. Økonomisk konsekvens blir ca. kr. 50 000,- for vedlikehold og tilsyn
Økonomi Kun egeninnsats.	Økonomi Ca. kr. 50 000,- for oppsetting av bl.a. gjerder og informasjonsskilt.	Økonomi Ca. kr. 50 000,- for vedlikehold og tilsyn.

Kommentar: Beite- og ryddeprosjekt i skjærgården må prioriteres mot slutten av 2011 og begynnelsen av 2012. Prosjektet forutsetter et godt samarbeid mellom flere enheter. Det er naturlig med et samarbeid mellom enhet for plan- og byggesak v/jordbrukssjefen, enhet for eiendom og tekniske tjenester fordi ansvar for skjærgården er plassert der, og kanskje enhet for ungdomsskole og voksenopplæring v/ VIRK og enhet for kvalifisering.

9.1.8 Brygge og økt tilgjengelighet i Breibukt

Tiltak:

Renovering av brygge, samt opparbeiding av gangvei fra brygge til strand / friluftsområde.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Brygga er reparert slik at den ikke er farlig, men trenger fortsatt oppgradering	Renovering av brygge, samt opparbeiding av gangvei fra brygge til strand.	Breibukt har god tilgjengelighet.
Økonomi	Økonomi Kostnad kr. 500 000,- Finansieres ved bruk av tilskudd og tidligere ubrukte midler	Økonomi

9.1.9 Rehabilitering Ungdomshuset (skansen)

Tiltak:

Oppgradere/rehabilitering ungdomshuset



Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Ungdomshuset (Skansen) har både behov for oppruting av selve huset, og endring av fasilitetene inne for å møte brukernes behov.	Reparasjon av tak og kledning, male huset utvendig, ruste opp huset innvendig.	Ungdomshuset rehabilitert og i utvidet bruk.
<i>Økonomi</i>	<i>Økonomi</i> Investering: Kr. 3,2 mill ink. mva	<i>Økonomi</i>

Kommentar: Ungdomshuset (Skansen) er slitt og trenger opprustning innvendig. Rommenes utforming må planlegges og kjøkkenet trenger utskiftning. Det er kontinuerlig luktproblemer fra kloakken i underetasjen hvor ungdomskontaktene har kontor. Huset trenger å investere i nye og solide møbler. Det ønskes også å utvide aktiviteten i huset.

9.2 Infrastruktur

9.2.1 Oppgradering av renseanlegget på Røed

Tiltak:

Oppgradere renseanlegget på Røed

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Røed renseanlegg trenger oppgradering både for å bedre anleggets funksjon og som følge av pålegg fra arbeidstilsynet.	Påbegynne oppgradering.	Ferdig oppgradert.
<i>Økonomi</i>	<i>Økonomi</i> Investering: Kr. 3,5 mill	<i>Økonomi</i> Investering: Totalt 7 mill.

Kommentar: Røed renseanlegg ble bygget i 1983. Med unntak av at det er installert en ny blåsemaskin, ny rist, og ny ristgodspresse er det ikke utført oppgraderinger eller utskiftninger. Flere oversvømmelser av bygget samt 28 års drift medfører at det etter hvert har blitt et økende behov for tiltak. En befaring og vernerunde som ble utført av driftsassistansen i Aust-Agder 2010-09-02 avslørte flere kritikkverdige forhold.

Asplan Viak har derfor fått et oppdrag fra Risor kommune for å vurdere tilstand på Røed renseanlegg, om dette anlegget skal oppgraderes eller saneres.

Anlegget har vært i drift i over 25 år og bærer klart preg av det. Inntrykket gir et signal om at anlegget trenger en generell rehabilitering på alle fag. Det er et klart behov for å gjøre tiltak for å høyne standarden på HMS på anlegget. En klar anbefaling er at en velger å oppgradere det eksisterende anlegget.

9.2.2 Scanning av eiendomsarkivet

Tiltak:

Scanning av eiendomsarkivet i.h.h.t. arkivloven. Samarbeid med kommunene i DDØ. Prosjektet vil på sikt gi bedre tjenester overfor innbyggerne fordi alt innhold i eiendomsnettene vil bli digitalt og lett tilgjengelig. Arbeidet internt vil effektiviseres.



Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Valg av leverandør for scanning av arkivet. Starte rydding i arkivet. Leie inn hjelp til dette.	Scanning av arkivet. Økonomisk konsekvens avhengig av hvem som får tilbudet. Det er estimert kr. 2 000 000,- fordelt på fire kommuner, hvorav Risør må ta den største andelen	Hele arkivet scannet.
Økonomi Lønn ryddhjelp.	Økonomi Estimert til kr. 2 mill for 4 kommuner. Risør sin andel kr. 1 346 000,-.	Økonomi Ingen. Prosjektet er en engangskostnad.

9.2.3 Tilrettelegging av båtplasser i Indre havn

Tiltak:

Det fremmes egen sak om tilrettelegging av flere båtplasser (1 flytebrygge) i indre havn. Tiltaket skal innarbeides i budsjettet for 2012

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Det er behov for flere båtplasser i indre havn.	Etablering av 1 ny flytebrygge.	Kapasiteten i indre havn er fullt utnyttet.
Økonomi	Økonomi Estimert til kr. 1,5 mill	Økonomi

Kommentar: Tiltaket er i samsvar med vedtak i sak PS 44/11 Kommunale havner - ad-hoc-utvalgets tiltaksliste som er sitert i avsnitt 6.5.

9.3 Kunst og kultur

9.3.1 Rydding og merking av stier

Tiltak:

Informasjon og tilrettelegging for friluftsliv gjennom opparbeidelse og merking av stier. Informasjon om aktivitetene/tilbudene. Oversikt over stier og merking av disse.

Samarbeid med Friluftrådet Sør og andre lag og foreninger.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Merke/rydde stier i Urheia og skjærgården	Merke stier i skjærgården/friområder	Kart med oversikt over alle merkede stier.
Økonomi Tas innenfor eget budsjett	Økonomi Tas innenfor eget budsjett	Økonomi Tas innenfor eget budsjett

9.3.2 ENØK tiltak Risørhuset

Tiltak:

Gjennomføre energiøkonomiserende tiltak i Risørhuset



Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Risørhuset er dyrt og vanskelig å varme opp. Bygget har stort varmetap.	Isolering av vegger.	Vurdering av ytterligere ENØK tiltak – ref. kost/nytte vurdering. Sees i sammenheng med forslått utreining av ENØK tiltak i alle kommunale bygg.
<i>Økonomi</i>	<i>Økonomi</i> Investering: Kr. 3,2 mill	<i>Økonomi</i>

9.4 Næringsutvikling

9.4.1 Næringsarealer

Tiltak:

Klargjøre næringsarealer.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Områdeplanlegging Hestemyr - Østebø pågår. Ytterligere klargjøring av arealer Moland øst pågår	Påbegynne klargjøring videre tomteareal Hestemyr Moland Øst: Ytterligere 20-30 da klargjort Videre tilrettelegging av arealer Moland vest avklares med Siva	Hestemyr: 25 da klargjort Moland vest: 35 da klargjort
<i>Økonomi</i>	<i>Økonomi</i> Totalt 2012-2014: kr 7 000 000,-	<i>Økonomi</i>

9.5 Reiseliv

Det foreslås ingen tiltak under satsingsområdet reiseliv. Se for øvrig forslag til utredninger i avsnitt 8.5, pågående utredninger i avsnitt 7.2.5 og tidligere vedtak i avsnitt 7.1.4.

9.6 Sentrumsutvikling

Det foreslås ingen tiltak under satsingsområdet sentrumsutvikling. Se for øvrig forslag til utredninger i avsnitt 8.5, pågående utredninger i avsnitt 7.2.5 og tidligere vedtak i avsnitt 7.1.5.

9.7 Skole

9.7.1 Oppgradering Risør barneskole

Tiltak: **Oppgradere blokk 1, 3, 4 og 5 ved Risør barneskole**

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Blokk 1, 3, 4 og 5 har behov for oppgradering. Arbeid med å oppgradere blokk 5 starter med midler bevilget i 2011.	2 fagrom utbedret. Renovering av blokk 4 og 5 Hope skole - tak og fasade	Risør barneskole er oppgradert til akseptabel standard.
<i>Økonomi</i>	<i>Økonomi</i> Investering kr. 7 mill.	<i>Økonomi</i> Total investering i perioden: Kr. 20 mill.

9.7.2 Faglig kvalitet i skolen

Tiltak:



Barneskolene styrker 1. – 4. trinn ved å øke lærertettheten i de første skoleårene innenfor de budsjetttrammene som er gitt. Dette gjøres etter gitte styrkingsmidler fra regjeringen og etter bystyrevedtak. Alle grunnskolene er med i Leseprosjektet og Vurdering for læring. Disse to siste tiltakene fra Kompetansesenteret skal på sikt resultere i bedre leseresultater på Nasjonale prøver.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
<p>Faglig kvalitet:</p> <p><u>Barneskolene:</u> Skolene ligger under nivået for fylket og landet i lesing i 2010. Målinger gjøres i september og resultatet foreligger i desember.</p> <p><u>Ungdomsskolen:</u> Skolen ligger under nivået for fylket og landet i lesing 2010 både på 8. og 9.trinn. Målingene skjer i september og resultat foreligger i desember.</p>	<p>Nasjonale prøver:</p> <p><u>Barneskolene:</u> Ligge på fylkesnivået i lesing. Færre elever på nivå 1 – flere på nivå 3.</p> <p><u>Ungdomsskolen:</u> Ligge på fylkesnivået i lesing på 8. og 9.trinn. Færre elever på nivå 1 og 2 – flere på nivå 4 og 5</p>	<p>Nasjonale prøver:</p> <p><u>Barneskolene:</u> Ligge likt med landsgjennomsnittet i lesing. Tilnærmet lik gjennomsnittsfordeling mellom de ulike nivåene.</p> <p><u>Ungdomsskole:</u> Ligge på landsnivå i lesing.</p>
<p>Økonomi</p> <p>Tiltaket finansieres innenfor enhetens ramme.</p>	<p>Økonomi</p> <p>Tiltaket finansieres innenfor enhetens ramme.</p>	<p>Økonomi</p> <p>Tiltaket finansieres innenfor enhetens ramme.</p>

9.7.3 Sluttresultat

Tiltak:

Systematisk arbeid med vurdering for læring skal resultere i jevnt høyere grunnskolepoeng.

Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
Ligger 0,2 poeng over landsnittet i grunnskolepoeng	Holde målet om å ligge 0,2 poeng over landssnittet	Holde målet om å ligge 0,2 poeng over landssnittet.
<p>Økonomi</p> <p>Støtte fra Utdanningsdirektoratet til kompetanseheving innen vurderingsarbeidet</p>	<p>Økonomi</p> <p>Støtte fra Utdanningsdirektoratet til kompetanseheving innen vurderingsarbeidet</p>	<p>Økonomi</p> <p>Støtte fra Utdanningsdirektoratet til kompetanseheving innen vurderingsarbeidet</p>

9.7.4 Skolemiljø

Tiltak:

Ungdomsskolen og Risør barneskole har etter tilsyn fra fylkesmannen justert, oppdatert og godkjent rutiner for § 9a - elevenes skolemiljø, våren 2011.

På denne bakgrunn vil alle skolene fortsette det systematiske arbeidet med å beholde og videreutvikle resultatene fra Elevundersøkelsen. Fokusområde: Mobbing og sosial trivsel.



Status 2011	Mål 2012	Mål 2015
<u>Barneskolen:</u> Skolene ligger bedre an enn landet når det gjelder mobbing. Sosial trivsel er på landsgjennomsnittet og bedre enn fylket. <u>Ungdomsskolen:</u> Skolen har mindre mobbing og bedre sosial trivsel enn landegjennomsnittet.	<u>Barneskolen:</u> Ligge på nivå med landsgjennomsnittet. <u>Ungdomsskolen:</u> Ligge på nivå med landsgjennomsnittet.	<u>Barneskolen:</u> Ligge minst 0,1 poeng over landsgjennomsnittet. <u>Ungdomsskolen:</u> Ligge 0,1 poeng over landsgjennomsnittet.
Økonomi Tiltaket finansieres innenfor enhetens ramme.	Økonomi	Økonomi

9.8 Økonomiske konsekvenser av tiltakene i perioden

Når det gjelder investeringstiltak, henvises det til kapittelet om investeringer for oppsummering av disse.

Driftskonsekvensene i perioden er vist i tabellen under:

Satsingsområde/ Tiltak	Ref.	Budsjettkonsekvens (drift)			
		2012	2013	2014	2015
SUM		kr 3 964 000	kr 1 668 000	kr 2 818 000	kr 2 818 000
Tidligere vedtak med konsekvens	avsn.				
Bo og levekår					
SLT modellen	7.1.1	kr 100 000	kr 150 000	kr 200 000	kr 200 000
Interkommunalt barnevern - barnevernvakt	7.1.1	kr 243 000	kr 243 000	kr 243 000	kr 243 000
Forslag til tiltak med konsekvens					
Bo og levekår					
Folkehelse - kulturmidler	9.1.1	kr 75 000	kr 75 000	kr 75 000	kr 75 000
Botilbud til personer med psykiske lidelser	9.1.4		kr 600 000	kr 1 200 000	kr 1 200 000
Beiteprosjekt	9.1.7	kr 50 000	kr 50 000	kr 50 000	kr 50 000
Infrastruktur					
Scanning byggesaksarkiv	9.2.2	kr 1 346 000	kr -	kr -	kr -
IKT løsning politikere	7.2.2	kr 150 000	kr 50 000	kr 50 000	kr 50 000
Tiltak i drifta med konsekvens					
Teknisk drift					
2 årsverk	12.9.2		kr 500 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000
Felles					
Taksering eiendomsskatt	6.1.3	kr 2 000 000	kr -	kr -	kr -

Tabell 4: Driftskonsekvenser av forslag til tiltak i handlingsprogrammet og justering av drift i perioden.



10 INTERN ORGANISASJONS- OG TJENESTEUTVIKLING I PERIODEN

Risør kommune har en effektiv organisasjon som leverer tjenester av god kvalitet. Det er en offensiv holdning til stadig utvikling av både tjenester og organisering. I perioden 2012 – 2015 vil denne trenden fortsette og forsterkes. Kapitlet skisserer noen av de utviklingsområdene som vil være aktuelle. Disse vil imidlertid endres ved behov slik at kommunen kan være fleksibel for endringer i omgivelsene.

10.1 Organisasjon og administrasjon

Planverk

Det er startet en prosess for å rydde i kommunens planverk. Nytt krav til planstrategi vil også sette krav til en administrativ jobb med å rydde i eksisterende planer, slik at en ny struktur kan bygges på en god oversikt over oppdaterte og sorterte planer.

En god og felles forståelse for hvordan planverket henger sammen, vil også lette arbeidet med handlingsprogram, økonomiplan, budsjetter og virksomhetsplaner i perioden.

Arbeidsgiverstrategi

Kommunen har i lengre tid arbeidet med en arbeidsgiverstrategi. De ulike temaene innen arbeidsgiverpolitikken har vært diskutert i partssammensatte grupper, og dette arbeidet skal samles til et dokument og behandles i bystyret tidlig i perioden. I tillegg til en overordnet arbeidsgiverpolitikk vil arbeidsgiverstrategien inneholde bl.a. livsfasepolitikk, uønsket deltid og lønnspolitikk.

Kompetanseplan

Arbeidet med å utarbeide en kompetanseplan er påbegynt og Risør kommune er med i et prosjekt i regi av KS i forbindelse med dette. Planen skal være ferdig i.a. 2011 og hovedoppgaven i perioden blir å implementere kompetanseplanen i organisasjonen og å rullere denne.

Uønsket deltid

Risør kommune har i flere år jobbet for å minske den ufrivillige deltiden bl.a. ved å utvide stillinger når det er mulig, og ved å tilby deltidsansatte tilsetning ved flere avdelinger. Det er mye fokus på denne problematikken i hele landet, og Risør kommune vil tidlig i perioden vurdere om vi skal delta i et utviklingsprosjekt "Sammen om en bedre kommune" hvor bl.a. deltid tas tak i.

Økonomireglement

Kommunens økonomireglement er utdatert og bør oppdateres. Dette vil prioriteres i perioden.

10.2 Helse og omsorg

Samhandlingsreformen

Slik Samhandlingsreformen er utformet fra 1. januar 2012, settes det nye og økte krav til samhandling mellom kommunen og sykehuset. Dette setter igjen nye krav til hvordan kommunen organiserer sine tjenester og hvordan kommunen innretter de tjenestene som inngår i reformen.

Dette vil være en kontinuerlig tilpasningsprosess i hele perioden ettersom reformen tar form. Omsorgsenheten har derfor flere prosjekter gående for å styrke kvalitet og kompetanse i tjenestene innen områdene palliasjon (smertebehandling), rehabilitering, rus/psykiatri, helsetjenester for eldre og forebygging/folkehelse.



Habiliteringstjenestene

Risør kommune har igjennom flere år opparbeidet seg kompetanse på å håndtere særlig ressurskrevende mennesker. Kvaliteten på tjenestene i dag er så god at andre, omkringliggende kommuner kjøper tjenester fra Risør på disse områdene. For å utvikle kvalitet og kompetanse videre, vil habiliteringstjenesten ha fokus på 3 prosjekter i perioden;

1. Videreutdanning i ”Målretta miljøarbeid”
Prosjektet er et samarbeid med Fylkesmannen i Aust-Agder og Fagskolen i Aust-Agder (Dahlske vgs.)
2. Samhandling for bedre å utnytte tjenestens kompetanse på tvers i organisasjonen
Se under avsnittet om Tidlig intervensjon
3. Utvikle interkommunale tjenester som kan ytes av Habiliteringstjenesten i Risør kommune
Prosjektet fokuserer på å videreutvikle tjenestene for å øke kompetanse hos de ansatte og kvaliteten på tjenestene.

Frivillighet/ nettverk/ aktiv omsorg

Omsorgsplanen trekker fram nødvendigheten av at offentlig/kommunal sektor går hånd i hånd med en omfattende og aktiv frivillig sektor. Dette forholdet må videreutvikles i årene som kommer. Det etableres et prosjekt for å se på framtidig samordning av frivillige ressurser organisert av Frivilligsentralen.

Frisklivssentral i Risør

Intensjonen med samhandlingsreformen er mer fokus på forbygging og tiltak i kommunen for å forhindre kostbare sykehusinnleggelse. I denne sammenheng anbefaler helsedirektoratet bl.a. etablering av Frisklivssentraler. Dette skal være et kommunalt kompetansesenter med tilbud til personer og grupper i befolkningen som har behov for hjelp til å endre helseadferd. Tilbudet skal styrke individets mestring av egen helse primært gjennom endringsfokusert veiledning og tilpassede tiltak for fysisk aktivitet, bedre kosthold og røykeslutt.

En Frisklivssentral kan etableres interkommunalt eller kommunen kan gjøre dette alene. Det kan søkes om prosjektmidler for etablering. Tiltaket legges inn for oppstart og etablering 2012.

10.3 Sosiale tjenester

Det er konstatert betydelige levekårsutfordringer i Agder. Dette bildet er også Risør samfunnet en del av. Livekårsutfordringene er sammensatt, og må løses systemisk gjennom forbedret innsats på flere arenaer. Sosialtjenesten har en sentral rolle i dette arbeidet. Ut over det som foregår i den daglige driften på NAV (arbeidsavklaring, arbeidsformidling, råd/veiledning, inntektssikring mv), er følgende tiltak rettet mot levekårsutfordringene i gang:

- ”Fattigdomsprosjektet” – Likeverdig samhandling: Bevisstgjøring, utprøving av modeller, utarbeidelse av handlingsplan mot fattigdom.
- Videreutvikling av økonomirådgivning, gjeldsrådgivning m.v.: Risør kommune gjennom NAV fått prosjektmidler for å heve kompetansen og forbedre tjenesten. Fått med oss Gjerstad – fylkesmannen prøver nå å få til en satsning på fylkesplan linket opp mot levekårssatsningen på Agder.
- Bevisst jobbing knyttet til kvalifiseringsprogrammet, avklaring for den enkelte og videreformidling. Kvalitetssikret gjennom målekort i NAV – regelmessig rapportert til kommunen og partnerskapet.
- Mange ulike tiltak knyttet til tidlig inngripen (omtalt i 10.4) er relevante også for levekårssatsningen



- Folkehelseperspektiv. Så langt i hovedsak knyttet til helsestasjonstjeneste og rehabilitering med eget prosjekt. Økt perspektiv som følge av samhandlingsreformen.

10.4 Tidlig intervensjon

Rådmannen har besluttet at Risør kommune må og skal implementere metoder for bedre å kunne hjelpe barn og unge. I dette arbeidet vil 3 ”modeller” være vesentlige. Modellene som omtales under utfyller og støtter hverandre på de forskjellige arenaene der kommunen treffer barn og unge.

10.4.1 *Kvellomodellen.*

Forsker Øyvind Kvello har utviklet en tidlig intervensjonsmodell som settes i verk som et prøveprosjekt i enkelte kommuner i år. Modellen innebærer blant annet at helsesøster, barnevern og PP-tjenesten følger opp barn som har vært på to- og fireårs kontroll, som allerede viser vansker eller er i risikozonen for å utvikle vansker. Barna vil deretter bli fulgt opp videre, i samarbeid med barnehagen og foreldre, med tilbud om nødvendig hjelp. Kunnskap spres lettere når de ulike tjenestene jobber sammen, mener Kvello. Gode samarbeidsmodeller har gitt bedre resultater enn når man kun deler erfaringer og kunnskap. En helsesøster kan for eksempel se et barn på en annen måte enn en pedagog i barnehagen. Noen ganger trenger vi flere blikk for å oppdage og løse et problem. Sitter man alene med en bekymring, avventer man. Hvis flere deler bekymringen, handler man ofte mer målrettet. Barn som trenger og har krav på bistand, skal ikke lide for vegring som bunner i faglig og personlig usikkerhet.

Kommunen vil i perioden legge mer systematisk vekt på samhandling på tvers av enhetene når det gjelder å komme tidlig inn på barn med spesielle behov. Dette må være godt forankret på ledernivå og i resten organisasjonen. Barnehagene vil arbeide etter Kvellometodikken.

10.4.2 *Læringsmiljø og pedagogisk analyse - LP-modellen.*

Hele grunnskolen vil bruke LP – modellen som til nå bare brukes av ungdomstrinnet. Hensikten med LP-modellen er å skape læringsmiljø som gir gode betingelser for sosial og skolefaglig læring hos alle elever.

LP-modellen er en systemteoretisk analysemodell og ikke en metode. Det er en modell for analyse av pedagogiske utfordringer, utvikling av læringsmiljø og realisering av tilpasset opplæring i skolen. Hensikten er å få en eksplisitt forståelse av de faktorer som utløser, påvirker og opprettholder elevenes handlinger og atferd. Modellen innehar en rekke arbeidsprinsipper som viser hvordan man skal gå fram for å komme fram til hva som bør gjøres. Lærerne skal selv finne fram til hva som bør gjøres for å utvikle gode læringsmiljø. Tiltakene skal rettes inn mot og redusere betydningen av de faktorene som utløser og opprettholder problemer i skolen.

Arbeidet med LP-modellen følger ikke en tradisjonell strategi der en metode eller et bestemt tiltak skal prøves ut i skolen. Tiltakene som lærerne skal gjennomføre skal utvikles lokalt ut fra en analyse av utfordringen og betingelsene i den enkelte klasse/gruppe eller skole. Dette er i samsvar med forskning om hvordan utviklingsarbeid bør drives i skolen.

10.4.3 *SLT – modellen*

Samordning lokalkriminalforebyggende tiltak baserer seg på kunnskapsforankring om risikofaktorer for barn og unge, om tidlig innsats og samarbeid og samordning av tjenester. De overordnede prinsipper kan sammenliknes med Kvellomodellen. SLT skal arbeide byggende for alle barn og unge, forebyggende for barn og unge i faresonen og kriminalitetsforebyggende for barn og unge med påvist kriminalitet. Erfaringer med SLT viser at tjenestene får økt kjennskap til hverandre som instanser, noe som åpner for bedre samarbeid. Man oppnår raskere reaksjoner, saker belyses bedre, større grad av problemforståelse, styrker betydningen av felles ansvar og



styrker det uformelle samarbeidet.

SLT innebærer nært samarbeid med politiet. Ungdomstjenesten vil stå for det utførende arbeidet.

10.4.4 Ny GIV – gjennomføring i videregående opplæring.

Overgangsprosjektet Ny GIV er et samarbeid mellom stat, fylkeskommuner og kommuner med hovedvekt på å øke gjennomføringen i videregående opplæring. Prosjektet retter seg mot elever som er lite motivert og som ikke har opparbeidet seg tilstrekkelige grunnleggende ferdigheter i grunnskolen. Elevene skal få tilbud om intensiv opplæring i lesing, skriving og regning det siste halvåret på ungdomsskolen. Tilbudet er frivillig og skal ha en annen pedagogisk tilnærming enn den ordinære opplæringen. Kommunen må dekke kostnadene knyttet til undervisninga.

10.5 Oppvekst og Skole

10.5.1 Ny organisering

Barnehagene og barneskolene har etter bystyrevedtak fått en ny ledelse og er lagt under en felles enhet. Det er tilsatt en barnehagefaglig rådgiver i tillegg til enhetsleder. Med stortingsmeldingen Med forskertrang og lekelyst, (NOU nr 8 - 2010), knyttes barnehagene nærmere til grunnskolen 1. år - samtidig som barnehagene skal bevare sin egenart. Dette styrker begrunnelsen for de organisatoriske vedtak som er tatt. Effekten av nyorganiseringen vil først komme til høsten da alle nytilsetninger ikke er i funksjon før 1. august.

10.5.2 Tilstandsrapport / skoleeierrollen.

I 2010 ble kommunene pålagt å drøfte tilstanden i skolene i sin kommune. Dette skulle tas i bystyret som egen sak. Det skulle legges vekt på bygningskvalitet, faglige resultater, mobbing og trivsel og andre sosiale kriterier. Hver kommune skulle utarbeide en tilstandsrapport etter sentralt bestemt eller egen mal. Hos oss ble bystyremøtet avholdt for første gang i september 2010. Hensikten er å markere at det er bystyret som er skoleeier og som sitter med ansvaret for grunnskolen i kommunen. Å styrke skoleeierrollen, er en oppgave i perioden.

10.5.3 Planer

Arbeidet med rullering av kommunes opplæringsplan vil starte til høsten. Barnehagene vil bli integrert sterkere faglig i denne. I tillegg vil det bli utarbeidet en behovsoversikt for kommende barnehagebehov fremover i kommunen. Dette gjøres sannsynligvis uavhengig av Opplæringsplanen.

10.6 Tekniske tjenester og forvaltning

Ny organisering – plan- og byggesak

Enheten har blitt endret fra å ha ansvar for byggesak, kart og oppmåling, til også å omfatte arbeid med detaljreguleringsplaner. Grensesnittet mellom enheten og rådmannens stab er avklart ved at enheten vil ha ansvar for detaljreguleringsplaner i samsvar med overordna planer, mens ansvar for kommuneplanens arealdel og områdeplaner er lagt til rådmannens stab. Planforum vil være en viktig drøftingsarena. Planarbeidet krever utstrakt samarbeid mellom enheten og arealplanansvarlig i rådmannens stab.

Scanning av eiendomsarkiv

Rådmannsgruppa har vedtatt at kommunens eiendomsarkiv, dvs. alt som er registrert på gård- og bruksnummer, skal sendes bort og scannes. Kravet følger av arkivloven og arkivet skal være scannet før 01.01.12. Alternativet til å scanne er å bygge om det fysiske arkivet, men dette vil bli mye dyrere. Det ligger også en stor effektiviseringsgevinst i at hele det gamle arkivet blir



elektronisk da det går mye tid på å finne fram gamle saker og å sjekke opp eldre forhold i byggesaksbehandlingen. Denne gevinsten vil også komme publikum til gode.

Forbedring av rutiner

Arbeidsdagen i enhet for plan- og byggesak er til tider stressende med stor pågang av saker, telefoner, e-post og besøk på kontoret. Det er et sterkt behov for å gjennomgå arbeidsrutiner for mottak av nye saker og en forbedring i forhold til kravet i Forvaltningsloven om at svar på at søknaden er mottatt skal gis innen tre uker. Ved bedre rutiner for mottak, kan også enkle saker lettere sorteres ut og besvares raskt. Driften på enheten gjør det vanskelig å komme inn i gode rutiner, men det må nå tas et tak for å forbedre dette, både for å lette arbeidssituasjonen for de ansatte, men mest for å oppnå kortere saksbehandlingstid og bedre service.

Oppmåling

Risør bystyre har bevilget kr. 400 000,- for at enheten skal ha mulighet til å rydde opp i gamle delings- og oppmålingssaker. På enheten jobber det ut 2011 en person i 80% stilling og en person i 40% stilling på kart- og oppmåling. Det kjøpes også inn tjenester fra Landmåler Sør når det er nødvendig. I tillegg jobber en ansatt i 100% med delingssaker som forbereder oppmålingssakene.

Tilsyn

Dersom enhet for plan- og byggesak får i orden bedre rutiner for saksbehandling, vil det trolig være mulig å få tid til å lage rutiner også for tilsyn i byggesaker. Tilsyn er lovpålagt, men har vært prioritert bort, med unntak av ulovlighetsoppfølging. En rutinepreget tilsynsoppfølging vil gi de ansatte på enheten bedre kompetanse, økt kontakt med håndverkerne og bidra til å unngå byggefeil.

10.7 Kultursektoren

10.7.1 Ny organisering

Enhet for kultur er ny i 2011 og består av flere tjenester enn tidligere. Hensikten er å få de ulike tjenestene til å samhandle, dra nytte av hverandres kunnskap og bidra til felles tjenesteutvikling. Frivilligheten og ungdomstjenesten sammen med kultur har et godt potensial til utvikling, som kan gi flere aktiviteter og tilbud ut til befolkningen.

Risørhuset er en viktig arena for de andre tjenestene, og et godt samarbeid kan gi øket aktivitet hos alle. Kultursjefens arbeid kan konsentreres om viktig designbasert næringsutvikling og i tillegg tilrettelegging for Risørs satsing på kunst og kultur av fortsatt høy kvalitet.





11 INVESTERINGSPLAN FOR PERIODEN 2012 – 2015

Avsnittet oppsummerer investeringstiltakene som er foreslått i tiltaksoversikten tidligere, samt behov for andre bevilgninger som følger av tidligere vedtak eller behov i drift.

11.1 Forslag til investeringsplan for perioden

På de neste sidene følger en oppstilling av forslag til investeringer i perioden. Stort sett alle prosjektene er omtalt tidligere, og det følger derfor ikke noen omtale av det enkelte prosjekt i dette kapitlet.



Forslag til økonomiplan for perioden 2012-2015																			
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettskjema 2B																			
Investeringsprosjekt	Ref. avsn.	Total inv. i prosj.	2012			2013			2014			2015							
			Sum lånebehov 2012-2015	Bruk av inv. fond	Lån	Tilsk. /ref.	Salgsinntekt	Bruk av inv. fond	Lån	Tilsk. /ref.	Salgsinntekt	Bruk av inv. fond	Lån	Tilsk. /ref.	Salgsinntekt				
BO OG LEVEKÅR																			
Utvikling																			
Ungdomshuset - Rehabilitering	9.1.9	3 200	3 200		3 200														
Dagsenter psykiatri & demens	9.1.5 & 9.1.6	3 750	3 750		1 250					2 500									
Rehabilitering Linken	9.1.3	11 875	11 875		3 750			5 000		3 125									
Forsterkede boliger	9.1.2	2 000	2 000					2 000											
Drift																			
Nærmiljøanlegg		600	600		150			150		150					150			150	
Friluftsområder		600	600		150			150		150					150			150	
Trafikksikkerh.		400	400		100			100		100					100			100	
Utredninger																			
Hjelpemiddellager	8.1.1	Ukjent	1 500												1 500				
Tilpasning av Tjenna-senteret	8.1.3	Ukjent	20 000												20 000				
SUM Bo og levekår			43 925		0		8 600	400	0	7 400	400	0	0	6 025	400	0	0	21 900	400
INFRASTRUKTUR																			
Utvikling																			
Søndeled utf. Ørsmålen		500	500					500											
Vinterkjøri/Røed-næringsa.		1 000	1 000					1 000											
Grunnervær		0	0		500			500						500					
Kart & plan		900	900					300											
Bårplasser Indre havn	9.2.3	1 500	1 500				1 500												
Drift																			
IKT - Risør		800	800		200			200		200					200				
Maskiner/utstyr - Tekniske tjenester		1 100	1 100		200			200		200					200				
Std.hv. bygg		2 000	2 000		500			500		500					500				
Veger - utbedring m.m.		2 000	2 000		500			500		500					500				
Utskifting ledn. Vann		2 000	2 000		500			500		500					500				
Utskifting ledn. Avløp		4 800	4 800		1 200			1 200		1 200					1 200				
Rehabilitering renseanlegg Røed	9.2.1	7 000	7 000		3 500			3 500											
Utredninger																			
Vann og avløp - Røysland krets	8.2.2	Ukjent	8 000												8 000				
ENØK tiltak iht. plan	8.2.1	Ukjent	4 000					2 000		2 000									
SUM Infrastruktur			35 600		500		8 400	0	500	10 400	0	0	500	5 400	0	0	500	11 400	0

Alle tall i 1 000



Forslag til økonomiplan for perioden 2012-2015																		
Oversikt over investeringsprosjekter med finansiering - budsjettskjema 2B																		
Investeringsprosjekt	Ref. avsn.	Total inv. i prosj.	Sum lånebehov 2012-2015	2012			2013			2014			2015					
				Bruk av inv. fond	Lån	Tilsk. /ref.	Bruk av inv. fond	Lån	Tilsk. /ref.	Bruk av inv. fond	Lån	Tilsk. /ref.	Bruk av inv. fond	Lån	Tilsk. /ref.			
KUNST OG KULTUR																		
Utvikling																		
Risørhuset, ombilbygg	7.1.3	200	7 300	7 300														
Inventar Risørhuset			200															
Drift																		
Rehab./Energiøk. - Risørhuset	9.3.2	3 200	3 200	3 200														
Ny prestebolig		2 000	1 500					500										
Utredding																		
Urheia - Tilpasning av festningsanl.	8.3.1	Ukjent	500															
SUM Kunst og kultur			12 700	0	10 700	0	0	0	0	0	0	0	500	1 500	0	0	0	2 500
NÆRINGSUTVIKLING																		
Utvikling																		
Industriomr Hestemyr-et. 3	9.4.1		0	3 000	130	-500												
Industriomr. Moland - øst, et. 2	"		0			-2 500												
Industriområdet Moland vest	"		8 000				4 000											
SUM Næringsutvikling			8 000	3 000	0	130	-3 000	0	4 000	0	-1 500	0	0	4 000	0	0	0	0
REISELIV																		
Parkering bobiler	8.5.1	Ukjent	500															
Moen	7.2.5	600	600															
Moen - Avløp, diverse tiltak	"	1 000	1 000															
SUM Reiseliv			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SENTRUMSUTVIKLING																		
Boligfelt Sentrum	7.1.6	5 700	5 700															
Boligfelt Sentrum - Vann	"	2 000	2 000															
Boligfelt Sentrum - Avløp	"	2 500	2 500															
Torvet	7.1.6	9 000	9 000															
SUM Sentrumsutvikling			19 200	0	0	0	0	0	0	14 700	0	0	0	4 500	0	0	0	0



11.2 Vurdering av kommunens investeringsaktivitet i perioden

11.2.1 Aktivitetsnivå – oppsummert

	2012	2013	2014	2015	Totalt
Bruk av fond	4 350	1 350	1 850	1 350	8 900
Låneramme	46 800	43 100	28 025	33 900	151 825
Låneramme eks. VAR og MVA	38 744	31 508	22 270	21 392	113 914
Tilskudd	3 530	400	400	2 900	7 230
Forventet salgsinntekt	-3 000	-1 500	0	0	-4 500
SUM (brutto)	51 680	43 350	30 275	38 150	163 455

Tabell 5: Investeringsnivå oppsummert pr finansieringsform.

Totalt ligger investeringer for kr. 163 mill i perioden. Av disse ligger kr. 152 mill som lånefinansiert. Dersom vi trekker ut mva. refusjon og VAR områdene, vil kr. 114 mill få effekt på driftsbudsjettet i større eller mindre grad. Det er få av investeringene i perioden som er direkte inntektsbringene (som for eksempel ved husleie), men investeringer som utbedring av Linken vil generere internhusleie, og oppgradering av barneskolen vil medføre økt kvalitet på tjenesten.

Fordelingen i perioden er ganske jevn, men med et naturlig tungt førsteår. I siste året i perioden er det lagt inn en del svært usikre summer for å signalisere at det vil komme investeringer som følge av forslagene til utredninger. Summene vil imidlertid bli klarere ettersom utredningene blir ferdige.

Dersom vi ser på fordeling av investeringer innenfor de forskjellige satsingsområdene, ser bildet ut som vist under;

	2012	2013	2014	2015	Totalt
Bo og levekår	9 000	7 800	6 425	22 300	45 525
Infrastruktur	8 900	10 900	5 900	11 900	37 600
Kunst og kultur	10 700	0	2 000	3 000	15 700
Næringsutvikling	130	2 500	4 000	0	6 630
Reiseliv	0	0	0	0	0
Sentrumsutvikling	0	14 700	4 500	0	19 200
Skole	22 100	6 600	6 600	100	35 400
SUM	50 830	42 500	29 425	37 300	160 055

Tabell 6: Investeringsnivå fordelt på satsingsområder

Vi ser at skole ligger høyt tidlig i perioden, hovedsakelig pga. avslutning av Sønedeled skole og påbegynnning av Risør barneskole. I 2013 er sentrumsutvikling størst fordi arbeidet på torget ligger inne, mens bo og levekår og infrastruktur kommer sterkt i slutten av perioden, hovedsakelig pga. konsekvenser av utredninger som forelås igangsatt.

11.2.2 Effekt på drifta

Kommunens investeringsnivå påvirker driftsrammene gjennom rente- og avdragsbelastning. I motsetning til i et privat regnskap, skal avskrivninger kun internføres, mens avdrag utgiftsføres.

Tabellen under viser hvordan investeringsaktiviteten i perioden vil påvirke driftsrammene.



	2011	2012	2013	2014	2015
1 Lånemasse 1/1	481 595 050	527 695 050	557 958 050	583 512 050	593 139 050
2 Av dette tilhører VAR	90 828 000	93 797 000	94 773 000	99 148 000	98 373 000
3 Lånebehov totalt ila året	61 100 000	46 800 000	43 100 000	28 025 000	33 900 000
Lånebehov ekskl.					
4 selvkostområdene	51 000 000	41 600 000	34 400 000	24 325 000	24 200 000
5 Avdrag forutsatt 30 år	15 000 000	16 537 000	17 546 000	18 398 000	18 719 000
6 Samlet avdrag selvkost	4 140 000	4 185 000	4 155 000	4 475 000	4 415 000
7 Rente	3,29 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
8 Rentebelastning inkl. VAR	14 500 000	20 335 000	21 227 000	22 503 000	22 660 000
		5 835 000			
9 Samlet rente selvkost	3 179 000	3 753 000	3 586 000	3 968 000	3 788 000
10 Rentekompensasjon			-292 000	-585 000	-585 000
Renter eks. VAR (11-14)	11 321 000	16 582 000	17 641 000	18 535 000	18 872 000
Avdrag eks. VAR (6-9)	10 860 000	12 352 000	13 391 000	13 923 000	14 304 000
Andre elementer (15+16)	0	0	-292 000	-585 000	-585 000
11 SUM virkning på driftsbudsjettet	22 181 000	28 934 000	30 740 000	31 873 000	32 591 000
12 Endring fra året før		6 753 000	1 806 000	1 133 000	718 000

Tabell 7: Konsekvenser av investeringsnivået.

Rad 11 og 12 i tabellen viser hhv. investeringenes totale påvirkning på driftsbudsjettet og endringer i dette nivået fra år til år. Som tabellen viser øker netto rente og avdragsutgift med ca. 10 mill i perioden 2011-2015, og med ca. 4 mill i perioden 2012-2015. Den største økningen kommer fra 2011 til 2012 og skyldes allerede vedtatte investeringer. Den kraftige økningen skaper imidlertid store utfordringer for 2012 budsjettet som er nærmere omtalt i kapittel 12.

De andre linjene i tabellen er kort omtalt videre.

1. Lånemasse pr. 1/1, tallet er reelt for 2011, og prognose for 2012-2015.
2. VAR områdenes andel av lånemassen i pkt. 1
3. Lånebehov i året, ref. tabellen i pkt 11.1
4. Samme som 3, men uten VAR/Selvkost områdene
5. Avdragsbelastning i perioden
6. Del av 5. som tilhører VAR/Selvkost områdene
7. Rentesats som er brukt ved beregning av rente i perioden. Renten er økt fra 2011 til 2012, men ligger stabilt resten av perioden fordi alle tall i perioden er i 2012 kroner.
8. Rentebelastning i perioden. Det er tatt hensyn til at en del av kommunens lån er bundet i renteavtaler og dermed har en annen rente en den flytende som er satt opp i pkt. 7.
9. Del av 8. som tilhører VAR/Selvkost områdene
10. Korrigering for forventet rentekompensasjon på Sønneled skole. Regnet med ½ effekt i 2013 og full effekt i 2014 og 2015.

Utfordringen i disse tallene ligger hovedsakelig i økningen fra 2011 til 2012 som blir vanskelig å håndtere selv med en realvekst i inntektene til kommunen.



12 DRIFTSRAMMER OG UTVIKLINGSBEHOV I PERIODEN

Kapittelet omhandler de felles inntekter og utgifter som legges til grunn for økonomiplanen, samt de driftsrammer disse gir for kommunens driftsenheter og konsekvenser av disse for den enkelte enhet. Driftsrammene baserer seg på de investeringer som er omtalt i kapittel 11 og de tiltak som ligger i handlingsprogrammet, ref. punkt 9.8.

12.1 Fellesområdene

12.1.1 Felles inntekter og utgifter

Tabellen under viser det kommunen har av felles inntekter og utgifter. Inntekter er i hovedsak inntekter fra skatt og rammetilskudd, forskjellige finansieringsordninger, eiendomsskatt og finansinntekter. På utgiftssiden finner vi stort sett finanskostnader, med renter og avdrag som de største postene.

	Opprinnelig budsjett 2011	Prognose 2011 rev. Bud	2012	2013	2014	2015	
Felles inntekter og utgifter							
Kompensasjon fra Husbanken	-3 795 000	-3 795 000	-3 785 000	-3 978 000	-4 169 000	-4 068 000	1
Reform 97	-437 000	-437 000	-427 000	-417 000	-406 000	-396 000	2
Mva. komp investeringer	-5 900 000	-5 900 000	-4 830 000	-4 890 000	0	0	3
Interne overføringer Havn	-1 788 000	-1 788 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	4
Motpost kalk.renter VAR området	-3 744 000	-3 744 000	-3 753 000	-3 586 000	-3 968 000	-3 788 000	5
Rammetilskudd fra staten	-151 927 000	-152 051 000	-165 501 000	-166 892 000	-168 287 000	-169 583 000	6
Inntektsutjevning	-24 295 000	-25 760 000	-26 979 000	-27 520 000	-27 943 000	-28 305 000	6
Skjønnsmidler	-1 400 000	-1 400 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	7
Distriktstilskudd	-3 997 000	-3 997 000	-4 108 000	-4 108 000	-4 108 000	-4 108 000	6
Trekk		0	7 921 000	8 104 000	8 288 000	8 388 000	8
Skatt på formue og inntek	-120 736 000	-118 044 000	-125 408 000	-126 973 000	-128 591 000	-130 210 000	9
Eiendomsskatt	-12 900 000	-12 900 000	-13 000 000	-14 200 000	-14 400 000	-14 600 000	10
Eiendomsskatt (verk og bruk)	-900 000	-900 000	-900 000	-900 000	-900 000	-900 000	10
Motpost avskrivninger	-3 802 000	-3 802 000	-4 185 000	-4 155 000	-4 475 000	-4 415 000	11
Sum frie inntekter	-335 621 000	-334 518 000	-347 755 000	-352 315 000	-351 759 000	-354 785 000	
Finansinntekter							
Renteinntekter	-1 450 000	-1 450 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000	12
Renteinntekter fordringer	-90 000	-90 000	-72 000	-72 000	-72 000	-72 000	13
Utbytte Agder Energi AS	-9 300 000	-9 300 000	-9 700 000	-9 700 000	-9 700 000	-9 700 000	14
Mottatte avdrag Tjenna bh	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	15
Sum finansinntekter	-10 850 000	-10 850 000	-11 282 000	-11 282 000	-11 282 000	-11 282 000	
Samlede inntekter ramme 9	-346 471 000	-345 368 000	-359 037 000	-363 597 000	-363 041 000	-366 067 000	
Finanskostnader							
Bankgebyrer	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	16
Internkjøp- kun mot 7900	80 000	80 000	100 000	100 000	100 000	100 000	17
Renteutgifter	14 900 000	14 900 000	20 335 000	21 227 000	22 503 000	22 660 000	18
Overkurs 2004	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	908 000	19
Betalte avdrag	15 000 000	15 000 000	16 537 000	17 546 000	18 398 000	18 719 000	20
Avdrag båtplasser (innsk)	50 000	50 000	60 000	50 000	40 000	30 000	21
Avsetninger til disp fond.	1 663 000	1 663 000	0	0	0	0	22
Overføring til investering (mva.)	1 880 000	1 880 000	2 898 000	3 912 000	0	0	23
Sum finanskostnader	34 681 000	34 681 000	41 038 000	43 943 000	42 149 000	42 617 000	
Til fordeling drift	-311 790 000	-310 687 000	-317 999 000	-319 654 000	-320 892 000	-323 450 000	

Tabell 8: Felles utgifter og inntekter i perioden

Beløpene i tabellen er kommentert under med referanse til nummeret til høyre på raden.

1. Kompensasjon fra Husbanken

Risør mottar kompensasjon fra Husbanken i 3 forskjellige ordninger; Skole, Omsorgsboliger og Kirke. Fordi lånebeløpet det gis kompensasjon til nedskrives, vil kompensasjonen reduseres år for år. I beløpet er det lagt inn en forutsetning om at Risør



kommune vil motta rentekompensasjon for skolen på Sønedeled med 50 % av beløpet i 2013 og 100 % i 2014 og 2015.

2. Reform 97

Ifm. reform 97 ble kommunen pålagt å gjøre investeringer. Disse vil vi motta rentekompensasjon for i 20 år, altså tom. 2016. Beløpet her blir også mindre etter hvert som investeringen nedskrives.

3. Mva. komp investeringer

Også i 2012 og 2013 skal all mva. kompensasjon i utgangspunktet føres i drifta gjennom året, og så overføres til investeringsregnskapet i slutten av året med hhv. 60 % og 80 % av beløpet. I 2014 skal all mva. kompensasjon på investeringer føres direkte i investeringsregnskapet. Motposten til denne inntekten er kommentert i pkt. 23.

4. Interne overføringer Havn

Risør kommune har ikke et eget havneregnskap lenger. Det er allikevel slik at havnetjenesten belastes for renter og avdrag tilknyttet havna. Denne posten har derfor en motpost i enhet for eiendom og teknisk drift.

5. Motpost kalk. renter VAR området

Dette er renter som skal dekkes av VAR/selvkostområdene. Beløpet beregnes ut fra anleggsverdi til knyttet områdene pr. 1/1 og gjennomsnittlig rente på 3-årige statsobligasjoner ila. året.

6. Rammetilskudd fra staten

Kommunen mottar hvert år rammetilskudd fra staten basert på hvor kostbar drift av kommunen regnes å være.

Inntektsutjevning

Inntektsutjevningsordningen gir Risør en positiv effekt fordi vi er en kommune med svært lav skatteinngang. Ordningen kompenserer for lave skatteinntekter ved å omfordele inntekter fra svært skattesterke kommuner.

Distriktstilskudd

I inntektssystemet som trådte i kraft 1/1-2009, kom Risør kommune inn i en kommunegruppe som mottar distriktstilskudd i tillegg til normalt rammetilskudd. Se også avsnitt 6.1.6.

7. Skjønnsmidler

Fylkesmannen har hvert år en del midler som deles ut som skjønnsmidler til kommuner med spesielle utfordringer som ikke hensyntas i inntektssystemet. Risør kommune har tradisjonelt mottatt rundt 1 mill i slike skjønnsmidler.

Se også avsnitt 6.1.6.

8. Trekk

For å korrigere de generelle driftsrammene som deles ut til enhetene for spesielle ordninger eller satsinger som skal kanaliseres til bestemte enheter, trekkes disse midlene ut av rammer til fordeling. For perioden 2012-2015, dreier dette seg om 3 ordninger; Samhandlingsreformen, valgfag i ungdomskolen og trekk for bortsatt av PU tilskudd til mennesker under 16 år.

Se for øvrig avsnitt 6.1.6, Tabell 2 for spesifisering av beløpet.

9. Skatt på formue og inntekt

Her fremkommer kommunes forventede skatteinntekter. Både skatt og rammetilskudd er basert på befolkningstall som vil bli oppdatert pr. 1/7-2011 og pr. 1/1-2012.

Se også avsnitt 6.1.6.

10. Eiendomsskatt / Eiendomsskatt (verk og bruk)

Risør kommune har innført eiendomsskatt i hele kommunen, og krever i dag inn maks. promille, 7 ‰. I 2012 vil det være nødvendig å retaksere eiendommene som ble belagt med eiendomsskatt i 2003 dersom kommunen skal opprettholde denne inntektsposten.



I økonomiplanen er det lagt til grunn at ordningen opprettholdes og at inntekten øker med 1-200 000,- hvert år. Det er i tillegg lagt inn en forventning om at ny taksering vil øke inntekter med kr. 1 000 000,- fra 2012-2013.

11. Motpost avskrivninger

Avskrivninger er på generell basis ikke tatt hensyn til i økonomiplanen, da kommunen kun internfører disse. Derimot er avdrag tatt hensyn til. Denne inntektsposten gir derfor kun et bilde av avdrag som dekkes av VAR/selvkostområdene ved at avskrivninger på disse anleggsmidlene inntektsføres i kommunens regnskap.

12. Renteinntekter

Beløpet refererer seg til inntekter som kommunen har på innstående midler. Beløpet er lagt flatt i perioden på bakgrunn av en forventning om stabil likviditet.

13. Renteinntekter fordringer

Beløpet refererer seg til inntekter kommunen har på for sent betalte fakturaer fra kommunen.

14. Utbytte Agder Energi AS

Kommunen har en eierandel i Agder Energi på 1,17 %. For dette mottar kommunen hvert år utbytte basert på selskapets resultat. Inntekten har vist seg vanskelig å forutse, og rådmannen har derfor valgt å la budsjettnivået fra 2011 holdes i hele perioden.

15. Mottatte avdrag Tjenna bh

Tjenna barnehage har et lån til kommunen som de betaler litt ned på hvert år.

16. Bankgebyrer

Dette er gebyrer som knytter seg til kommunens bank- og fakturerings tjenester.

17. Internkjøp

Beløpet som overføres til enhet for eiendom og tekniske tjenester for å dekke utgifter til innkreving av eiendomsskatt. Beløpet har stått stille siden eiendomsskatten ble innført, og er derfor økt fra kr. 80 000,- i 2011 til kr. 100 000,- i perioden.

18. Renteutgifter

Kommunens brutto renteutgifter i perioden. Utgiftene relaterer seg til de vedtatte og/eller foreslåtte investeringene. Beløpet kan gjenfinnes i Tabell 7.

19. Overkurs 2004

Risør kommune kjøpte seg ut av en rentebytteavtale i 2004. Summen nedskrives over 27 år, og vil derfor være en utgiftspost tom. 2031.

20. Betalte avdrag

Kommunens brutto avdragsutgifter. Beløpene relaterer seg til vedtatte og foreslåtte investeringer. Beløpet kan gjenfinnes i Tabell 7.

21. Avdrag båt plasser (innskudd)

Kommunen har noen båt plasser der det betales innskudd når man får plasser, og så trekkes leie av innskuddet. Denne utgiftsposten knytter seg til denne ordningen.

22. Avsetninger til disp fond.

Rådmannen har i utgangspunktet ikke lagt inn generelle avsetninger til disposisjonsfond i perioden. Det er imidlertid planlagt å bruke noe fond til enkelte aktiviteter, se avsnitt 12.1.2. Av de følgende avsnittene, vil det imidlertid fremkomme noen føringer til og fra disposisjonsfond for balansering av økonomiplanen.

23. Overføring til investering (mva.)

Dette er motposten til pkt. 5 og beløpet er den del av mva. kompensasjonen som skal overføres til investeringsregnskapet.

Totalt betyr dette at kommunen har fra 318 til 323 mill. til avsetninger og drift i perioden 2012-2015.



12.1.2 Felles avsetninger

For å håndtere en del utfordringer felles, settes det av midler sentralt til en del ordninger, disse vises i tabellen under.

	Opprinnelig budsjett 2011	2012	2013	2014	2015	
Lønnsoppgjør	3 000 000	6 000 000	3 000 000	6 000 000	3 000 000	1
Premieavvik pensjon	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	2
Lærlinger	957 000	987 000	1 008 000	987 000	1 008 000	3
Handlingsprogram	500 000	3 964 000	1 668 000	2 818 000	2 818 000	4
Seniortiltak	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000	5
Utredninger i perioden		300 000	300 000	300 000	300 000	6
Avsetninger	443 000					
Valg		0	250 000	0	300 000	7
Bruk av disp. fond		-3 346 000				8
Avsetning til disp. fond			1 673 000	1 673 000		9
Avsetninger	-1 700 000	1 305 000	-374 000	3 505 000	826 000	

Tabell 9: Avsetninger

Som tabellen viser varierer avsetningene betydelig fra år til år. En av hovedgrunnene til det er at avsetning til lønnsoppgjøret varierer veldig fra hovedoppgjør til mellomoppgjør. Under er de enkelte postene kommentert.

- Lønnsoppgjør
Avsetning til lønnsoppgjøret gjøres sentralt fordi det ikke er mulig i forkant å vite hvordan effekten vil slå ut for den enkelte enhet. Summen er høyere i 2012 og 2014 fordi dette er år med hovedoppgjør.
- Premieavvik pensjon
Premieavviket er satt uforandret i perioden. Det er svært vanskelig å vite hvordan dette vil utvikle seg, og usikkerheten rundt beløpet er derfor stor. I tillegg er det varslet en gjennomgang av pensjonsføringene for kommunene, både mht. amortiseringsstid og regelendring knyttet til pensjonsreformen.
- Lærlinger
Kommunen har vedtak på til enhver tid å ha 7 lærlinger. Det settes av penger sentralt til å dekke lønnskostnaden som ikke dekkes av opplæringskontoret da det ikke er gitt hvilke enheter som kommer til å motta lærlinger neste år.
- Handlingsprogram
Beløpet knytter seg til driftstiltak i perioden. De fleste av disse er knyttet til handlingsprogrammet. I tillegg kommer utgifter til taksering av eiendommer ifm. eiendomsskatt og innfasing av 2 nye stillinger i enhet for eiendom og teknisk drift. Alle tiltakene er samlet i 9.8 i Tabell 4.
Noen av tiltakene foreslås mellomfinansiert fra fond, se punkt 10 og 11 under.
- Seniortiltak
Dagens ordning for seniortiltak er videreført i perioden. Det vil imidlertid være naturlig å gå igjennom tiltakene etter at regelendringer knyttet til pensjonsreformen er utredet.
- Utredninger i perioden
Det er satt av kr. 300 000,- pr. år i perioden for å dekke diverse kostnader knyttet til utredninger som er foreslått igangsatt i kapittel 8.
- Valg
Penger til å dekke utgifter til valg settes av under dette kapitlet fordi de ikke kommer hvert år. Det er satt av litt mindre penger i 2013 enn i 2015 fordi det er noe mindre ressurskrevende å gjennomføre et stortingsvalg enn et kommune- og fylkestingsvalg.
- Bruk av disp. fond
Det foreslås å bruke av disposisjonsfond til å dekke utgiftene til 2 tiltak i 2012; scanning



av byggesaksarkivet (kr. 1 346 000,-) og retaksering ifm eiendomsskat (kr. 2 000 000,-). Grunnen til at disse aktivitetene forelås dekket av fond, er fordi de ellers ville ha rammet driften unødige mye til å være engangstiltak. For å fordele effekten over flere år, brukes fond.

9. Avsetning til disp. fond

Begge summene over planlegges tilbakeført til fondet ila. 2013 og 2014 og er planlagt med 50 % hvert av årene.

12.1.3 *Oppsummert – til fordeling*

Når vi korrigerer for avsetninger blir summene vi har til fordeling til enhetene som vist i tabellen under.

	Opprinnelig budsjett 2011	2012	2013	2014	2015
Felles inntekter og utgifter	-311 790 000	-317 999 000	-319 654 000	-320 892 000	-323 450 000
Avsetninger	-1 700 000	1 305 000	1 299 000	5 178 000	826 000
Til fordeling	-313 490 000	-316 694 000	-318 355 000	-315 714 000	-322 624 000
Endring fra året før		-3 204 000	-1 661 000	2 641 000	-6 910 000

Tabell 10: Rammer til fordeling på enhetene

Rammene til fordeling ligger da på 317 mill i 2012. I 2013 øker rammene til 320 mill, mens de går ned igjen i 2014 til 317 mill. Hovedårsaken til dette er lønnsoppgjør i 2014. I 2015 øker rammen igjen til 323 mill.

12.2 **Fordeling av rammer**

12.2.1 *Prinsipper for fordeling*

Det har vært noe mer komplisert enn vanlig å fordele rammene i perioden 2012-2015. Mye av dette skyldes at kommunen fra 1/1-2012 vil endre regnskapsstruktur ihht. organisasjonsendringen som ble innført pr 1/4 -2011. Rammene som oppgis for 2011 videre for enkelte enheter avviker fra vedtatt budsjett pga. denne omfordelingen.

For å ”konvertere” dagens budsjett til et budsjett i 2012 kroner, er alle poster i vedtatt budsjett oppjustert med lønnsvekst, prisvekst eller deflatorjustert. Hvilken faktor som er brukt avhenger av type kostnad og konto.

Når dette er gjort for alle enheter, kommer behovet for rammer for å opprettholde dagens drift frem som vist under;

Fordeling 2012		
	2011	2012
1 Rådmannen	18 108 000	18 621 000
2 Støttefunksjoner	14 317 000	14 794 000
4 Rehabilitering	32 535 000	33 594 000
5 Omsorg	78 015 000	80 598 000
6 Kultur	10 245 000	10 495 000
7 Plan og byggesak	1 042 000	1 106 000
8 VAR	0	0
9 Eiendom og tekniske tjenester	23 471 000	24 210 000
11 Barnehage og barneskole	78 955 000	81 570 000
12 Ungdomskole og VIRK	26 871 000	27 738 000
13 Kvalifisering	29 931 000	30 874 000
SUM	313 492 000	323 602 000

Tabell 11: Behov 2012



Tabellen viser at det totale behov fra alle enhetene for å opprettholde dagens drift er kr. 323 mill i 2012. Det samme behovet vil også ligge i resten av perioden i og med at hele økonomiplanen legges i 2012 kroner.

12.2.2 Økonomiske utfordringer i perioden

Dersom vi legger inn rammene til disposisjon som tidligere omtalt i avsnitt 12.1.3, får vi en oversikt som viser de økonomiske utfordringene for kommunen i perioden;

Fordeling 2012 - 2015					
	2011	2012	2013	2014	2015
1 Rådmannen	18 108 000	18 621 000	18 621 000	18 621 000	18 621 000
2 Støttefunksjoner	14 317 000	14 794 000	14 794 000	14 794 000	14 794 000
4 Habilitering	32 535 000	33 594 000	33 594 000	33 594 000	33 594 000
5 Omsorg	78 015 000	80 598 000	80 598 000	80 598 000	80 598 000
6 Kultur	10 245 000	10 495 000	10 495 000	10 495 000	10 495 000
7 Plan og byggesak	1 042 000	1 106 000	1 106 000	1 106 000	1 106 000
8 VAR	0	0	0	0	0
9 Eiendom og tekniske tjenester	23 471 000	24 210 000	24 210 000	24 210 000	24 210 000
11 Barnehage og barneskole	78 955 000	81 570 000	81 570 000	81 570 000	81 570 000
12 Ungdomskole og VIRK	26 871 000	27 738 000	27 738 000	27 738 000	27 738 000
13 Kvalifisering	29 931 000	30 874 000	30 874 000	30 874 000	30 874 000
18 Felles	-311 790 000	-317 999 000	-319 654 000	-320 892 000	-323 450 000
19 Avsetninger	-1 700 000	1 305 000	1 299 000	5 178 000	826 000
SUM	0	6 906 000	5 245 000	7 886 000	976 000

Tabell 12: Fordeling av rammer

Utfordringene varierer en del fra år til år, men er spesielt krevende i 2012 og i 2014. Det er hovedsakelig tre grunner til at kommunen kommer opp i disse utfordringene;

1. Kommunen har en større andel lønn enn deflatoren legger opp til og genererer derfor en høyere deflator enn det de frie inntektene legger opp til
2. Tiltak i handlingsprogrammet legges inn i drifta og skaper en felles utfordring for alle på bakgrunn av at enkelte tiltak i enkelte enheter prioriteres inn.
3. Investeringsnivået fører til at finanskostnadene (renter og avdrag) stiger mer enn det kommunens inntektsvekst kan håndtere.

Det er vanskelig å isolere effekten av punkt 1. Derimot kan vi lett finne effekten av punkt 2 og 3 i foregående avsnitt.

Tabellen under oppsummerer effektene vist i Tabell 9 i avsnitt 12.1.2 og i Tabell 7 i avsnitt 11.2.2.

	2011	2012	2013	2014	2015	
SUM	0	6 906 000	5 245 000	7 886 000	976 000	
Virking på driftsbudsjettet						
Forslag til tiltak i drifta	500 000	3 964 000	1 668 000	2 818 000	2 818 000	1
finansiert med fond		3 346 000	-1 673 000	-1 673 000	-	2
eff. endring fra 2011		118 000	2 841 000	3 991 000	2 318 000	3
Finanskostnader	22 181 000	28 934 000	30 740 000	31 873 000	32 591 000	4
eff. endring fra 2011		6 753 000	8 559 000	9 692 000	10 410 000	5
SUM virkninger		6 871 000	11 400 000	13 683 000	12 728 000	6
Diff. etter korrigering		35 000	-6 155 000	-5 797 000	-11 752 000	7

Tabell 13: Utfordringer korrigert for tiltak og finanskostnader.

Kort oppsummert viser tabellen at dersom rådmannen ikke foreslår noen tiltak med effekt på driftsutgiftene og investeringsnivået kun hadde vært på et nivå som opprettholdt dagens rente og avdragsnivå, ville økonomiplanen vært omtrent i 0,- for 2012, og ligget med midler "til overs" i resten av perioden.

Under følger en kort gjennomgang av de enkelte radene i tabellen over:



1. Summen av tiltak i handlingsprogrammet. Tallene gjenfinnes både i Tabell 9 i avsnitt 12.1.2 og i avsnitt 9.8 der alle tiltakene i handlingsprogrammet er oppsummert.
2. Som vist i Tabell 9 i avsnitt 12.1.2 vil noen av tiltakene i handlingsprogrammet finansieres ved fond det første året. Dette planlegges tilbakebetalt i 2013 og 2014.
3. Beløpene viser effektiv virkning på driftsbudsjettet av tiltakene i handlingsprogrammet.
4. Beløpene er hentet fra Tabell 7 i avsnitt 11.2.2 og viser virkning av investeringene i perioden.
5. Beløpene viser endringen i nivå på finanskostnadene fra 2011 og til det enkelte år.
6. Beløpet viser summen virkningene i linje 3 og 5.
7. Beløpet viser hvordan utfordringene i perioden hadde vært dersom summen av utfordringer blir korrigert for virkningene i linje 6.

12.2.3 Forslag til tiltak for å komme i balanse

Rådmannen vil foreslå at alle enhetene i kommunen må ta sin del av utfordringene for å komme i mål i perioden. Det betyr at summen av utfordringer fordeles likt på enhetene, ut fra hvor stor andel de har av netto ramme. Det kan for enkelte enheter bety at de trekkes en sum for å komme i balanse totalt, samtidig som de får tilført en sum for å gjennomføre et tiltak i handlingsprogrammet. Dette kan virke lite hensiktsmessig, samtidig har det ført til en bevist prioritering av enheten ift. de enheter som ikke får tilført noe ekstra til tiltak.

Dersom utfordringene i Tabell 12: Fordeling av rammer for 2012 fordeles forholdsvis likt på enhetene og driftsnivået i 2012 videreføres i perioden, blir rammene som vist under;

Fordeling 2012 - 2015				
	2012	2013	2014	2015
1 Rådmannen	18 224 000	18 224 000	18 224 000	18 224 000
2 Støttefunksjoner	14 478 000	14 478 000	14 478 000	14 478 000
4 Rehabilitering	32 877 000	32 877 000	32 877 000	32 877 000
5 Omsorg	78 878 000	78 878 000	78 878 000	78 878 000
6 Kultur	10 271 000	10 271 000	10 271 000	10 271 000
7 Plan og byggesak	1 082 000	1 082 000	1 082 000	1 082 000
8 VAR	0	0	0	0
9 Eiendom og tekniske tjenester	23 693 000	23 693 000	23 693 000	23 693 000
11 Barnehage og barneskole	79 829 000	79 829 000	79 829 000	79 829 000
12 Ungdomskole og VIRK	27 146 000	27 146 000	27 146 000	27 146 000
13 Kvalifisering	30 215 000	30 215 000	30 215 000	30 215 000
18 Felles	-317 999 000	-319 654 000	-320 892 000	-323 450 000
19 Avsetninger	1 305 000	1 299 000	5 178 000	826 000
SUM	-1 000	-1 662 000	979 000	-5 931 000

Tabell 14: Rammer etter fordeling av kutt

Som tabellen viser, kommer vi ut med et overskudd i 2013 og 2015. Overskuddet i 2013 kunne vært lagt inn i drifta, men det ville ført til en desto større utfordring i 2014, og rådmannen velger derfor å korrigere dette overskuddet, ved å budsjettere det til fond på ramme 19-Avsetninger. Overskuddet i 2013, vil bli brukt i 2014, slik at drifta ikke må kuttes ytterligere.

Det ser ut til at vi kan få den samme virkningen i 2015, og rådmannen velger derfor samme løsningen det året.

Overskuddene i 2015 kan også være en start på veien til et budsjett med 3 % netto driftsresultat, slik KS anbefaler.

I de endelige rammene som vises i neste avsnitt er denne korrigeringen gjort, og beløpet for ramme 19-Avsetninger er dermed endret. Derfor vises også en oppdatert oversikt over dette området. I tillegg er enkelte enheter korrigert for satsinger som ble tatt ut som trekk for i neste



omgang å fordeles til den enkelte enhet. Midlene til samhandlingsreformen er fordelt slik at omsorgsenheten har fått pengene til utskrivningsklare pasienter, mens midlene til delfinansiering av behandlinger er lagt til ramme 19-Avsetninger for sentral styring.

Tiltak i handlingsprogrammet deles ikke ut i rammen til den enkelte enhet i handlingsprogrammet, men ligger som en samlet post på ramme 19.

12.2.4 Forslag til rammer for perioden

Rammer 2012 - 2015					
	2012-behov	2012	2013	2014	2015
1 Rådmannen	18 621 000	18 224 000	18 224 000	18 224 000	18 224 000
2 Støttefunksjoner	14 794 000	14 478 000	14 478 000	14 478 000	14 478 000
4 Rehabilitering	33 594 000	32 777 000	32 777 000	32 777 000	32 777 000
5 Omsorg	80 598 000	79 068 000	79 068 000	79 068 000	79 068 000
6 Kultur	10 495 000	10 271 000	10 271 000	10 271 000	10 271 000
7 Plan og byggesak	1 106 000	1 082 000	1 082 000	1 082 000	1 082 000
8 VAR	0	0	0	0	0
9 Eiendom og tekniske tjenester	24 210 000	23 693 000	23 693 000	23 693 000	23 693 000
11 Barnehage og barneskole	81 570 000	79 829 000	79 829 000	79 829 000	79 829 000
12 Ungdomskole og VIRK	27 738 000	27 229 000	27 412 000	27 596 000	27 696 000
13 Kvalifisering	30 874 000	30 215 000	30 215 000	30 215 000	30 215 000
18 Felles		-325 920 000	-327 758 000	-329 180 000	-331 838 000
19 Avsetninger		9 054 000	10 709 000	11 947 000	14 505 000
SUM		0	0	0	0

Tabell 15: Forslag til driftsrammer i perioden

Behovskolonnen gir uttrykk for hva enheten har behov for (i 2012 kroner) for å opprettholde dagens drift.

Avsetningsrammen blir dermed ut som vist under:

	2012	2013	2014	2015
Lønnsoppgjør	6 000 000	3 000 000	6 000 000	3 000 000
Premieavvik pensjon	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000	-7 000 000
Lærlinger	987 000	1 008 000	987 000	1 008 000
Handlingsprogram	3 964 000	1 668 000	2 818 000	2 818 000
Seniortiltak	400 000	400 000	400 000	400 000
Utredninger i perioden	300 000	300 000	300 000	300 000
Avsetninger	0	0	0	0
Valg	0	250 000	0	300 000
Bruk av disp. fond	-3 346 000	0	0	0
Avsetning til disp. fond	0	1 673 000	1 673 000	0
Avsetning til disp. fond (overskudd)	1 000	1 662 000	-979 000	5 931 000
Samhandlingsreformen	7 748 000	7 748 000	7 748 000	7 748 000
Avsetninger	9 054 000	10 709 000	11 947 000	14 505 000

Tabell 16: Avsetninger ihht. rådmannens forslag

Som tabellen viser er det her lagt inn 2 nye linjer ift. tabellen i avsnitt 12.1.2.

Rad 10 viser avsetninger til fond og bruk av fond ift. balansering av budsjettet det enkelte år, mens rad 11 viser midlene til delfinansieringsdelen av samhandlingsreformen.



12.3 Rådmannen og rådmannens stab

12.3.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Rådmannen	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	18 108 000	18 621 000	18 224 000	18 224 000	18 224 000	18 224 000
Endring fra året før/behov			-397 000	0	0	0

Tabell 17: Rammer rådmannen – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

12.3.2 Andre driftsutfordringer

Ved justeringen av den administrative organisasjonen tidlig i 2011 ble enhet for Plan og utvikling nedlagt. Enhetens oppgaver ble fordelt til driftsenhetene, mens enkelte av funksjonene ble liggende i rådmannens stab for derved å styrke rådmannen i oppgaven med bl.a. den overordnede samfunnsplanleggingen.

De oppgavene som nå ligger i Rådmannens stab er: Politisk sekretariat, juridisk kompetanse, overordnet arealplanlegging, kommunelegefunksjonen, næringsutvikling, HMS ansvar, beredskap og prosjektstøtte.

Rådmannsfunksjonen er videre styrket med to kommunalsjefer.

Utfordringen framover blir å koordinere den kompetansen og de ressursene som nå ligger i rådmannens stab slik at enhetene får nødvendig bistand samtidig som fokuset på næringsarbeidet og den overordnede samfunnsutviklingen blir styrket.

12.4 Enhet for støttefunksjoner

12.4.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Støttefunksjoner	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	14 317 000	14 794 000	14 478 000	14 478 000	14 478 000	14 478 000
Endring fra året før/behov			-316 000	0	0	0

Tabell 18: Rammer støttefunksjoner – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

Da tidligere enhetsleder for Støttefunksjoner enheten ble kommunalsjef fulgte lønnsmidlene med over i ny stilling. Personalsjefen ble ny enhetsleder og dette har da ført til en reduksjon i ressursene innen personal. Samtidig ble noen oppgaver enhetslederen hadde innen økonomi overført til regnskapssjefen.

12.4.2 Andre driftsutfordringer

Det forventes ingen store endringer i de tjenestene enheten leverer ut i organisasjonen, men tiltakene nevnt tidligere i handlingsprogrammet vil kreve ressurser innen personal og der er det som tidligere nevnt allerede en nedgang i ressurser.

12.5 Enhet for habiliteringstjenester

12.5.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Habilitering	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	32 535 000	33 594 000	32 877 000	32 877 000	32 877 000	32 877 000
Trekk PU			-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Ny ramme		33 594 000	32 777 000	32 777 000	32 777 000	32 777 000
Endring fra året før/behov			-817 000	0	0	0

Tabell 19: Rammer habiliteringstjenesten – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

Enheten har tidligere bemannet ned med 6.48 årsverk samtidig som en har økt antall brukere både når det gjelder avlastning og tjenester i bolig.



I budsjettvedtaket for 2011 ble det lagt inn en inntjening på kr. 800.000,- Dette kommer i tillegg til foreslått nedskjæring på kr. 717.000,-

Det er kommet nye tariff bestemmelser fra 01012011 som gjør at vi mister timer i turnus fordi arbeidstiden i enkelte tilfeller må legges om til 33.6 t/u. Så langt kan det se ut som om dette vil gi et tap i turnustimer som tilsvarer 2.3 årsverk.

12.5.2 Andre driftsutfordringer

I tillegg har kommunen fått tilbake elever fra videregående skole som nå skal ha et dag-/ arbeidstilbud. Dette vil minimum kreve 1 årsverk.

Som et ledd i kommunens satsing på tidlig intervensjon og tverrsektorielt arbeid har enheten gått inn med oppdrag som tilsvarer ca. 4.5 årsverk.

Med denne bakgrunnen er jeg meget bekymret for konsekvensen av den økonomiske rammen som legges til grunn.

Som vi før har skrevet er det slik at enheten har mange tiltak som er definert til å være ressurskrevende tjenester. Dersom disse reduseres vil kommunen samtidig miste inntekter.

12.6 Enhet for omsorg

12.6.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Omsorg	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	78 015 000	80 598 000	78 878 000	78 878 000	78 878 000	78 878 000
Samh.ref. Utskrivningsklare pas.			190 000	190 000	190 000	190 000
Ny ramme		80 598 000	79 068 000	79 068 000	79 068 000	79 068 000
Endring fra året før/behov			-1 530 000	0	0	0

Tabell 20: Rammer omsorg – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

Befolkningsutviklingen i årene som kommer tyder på en økning i antall brukere av kommunale omsorgstjenester. Tjenestene må utvikles slik at brukere uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsevne kan leve et aktivt og verdig liv basert på egne ønsker og premisser.

12.6.2 Andre driftsutfordringer

En återavdeling ved Frydenborgsenteret tilbakeføres og driftes som omsorgsleiligheter av hjemmetjenestene som opprinnelig tiltenkt.

12.7 Enhet for kultur

12.7.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Kultur	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	10 245 000	10 495 000	10 271 000	10 271 000	10 271 000	10 271 000
Endring fra året før/behov			-224 000	0	0	0

Tabell 21: Rammer kultur – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

12.7.2 Andre driftsutfordringer

Rammen blir særdeles utfordrende i 2012 og aktiviteten må reduseres. Dette samsvarer ikke med ønske om øket aktivitet. Antallet ”kulturbrukere” bør økes i henhold til sentrale føringer om en god folkehelse i befolkningen. I begrepet ligger idrett, satsning på barn, unge og fritid, bevisst satsing på gode kulturopplevelser for alle og utvikling av eksisterende tiltak.

SLT modellen vil kreve egen finansiering i 2013. Turistkontoret mister tilskuddet fra handelstandsforeningen i 2012. For å opprettholde kontoret må bidraget fra Risør kommune øke og planlagte tiltak i samarbeid med foreningen vil utgå.



12.8 Enhet for plan og byggesak

12.8.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Plan og byggesak	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	1 042 000	1 106 000	1 082 000	1 082 000	1 082 000	1 082 000
Endring fra året før/behov			-24 000	0	0	0

Tabell 22: Rammer plan og byggesak – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

Behov for evt. mer kompetanse innen arealplanlegging vil vise seg etter hvert som organisasjonen får satt seg og vi får en mer innarbeida rutine på planarbeidet. Dersom mer av overordna arealplanlegging forventes løst innen vår enhet vil det trolig kreve ny planlegger.

Innen kart og oppmåling pågår det prosjekt for å ta unna gamle saker. Dette prosjektet vil forhåpentligvis bedre hverdagen i etterkant. Etter endt prosjekt må det vurderes om det er behov for to stillinger innen kart og oppmåling.

Stilling som jordbrukssjef skal evalueres i januar 2012 for å se om ordningen med fast ansettelse i Risør kommune og ansvar for både Risør og Gjerstad skal fortsettes.

12.8.2 Andre driftsutfordringer

Det må jobbes med å lage bedre interne rutiner for å sikre at saker kan behandles raskere. Dette krever tid til strategisk tenkning før det settes ut i livet. Allikevel er det viktig at denne tiden avsettes for å oppnå gevinst på sikt.

Tilsyn i byggesaker er en lovpålagt oppgave som foreløpig har vært nedprioritert. For å bidra til færre byggefeil også i Risør, må dette arbeidet prioriteres. Det bør gjennomføres 1-2 planlagte tilsyn i løpet av høsten 2011 for å vinne erfaring med denne typen arbeid.

12.9 Enhet for eiendom og tekniske tjenester

12.9.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Eiendom og tekniske tjenester	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	23 471 000	24 210 000	23 693 000	23 693 000	23 693 000	23 693 000
Endring fra året før/behov			-517 000	0	0	0

Tabell 23: Rammer eiendom og tekniske tjenester – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

12.9.2 Andre driftsutfordringer

Etablere nytt verksted og lager

Eksisterende verksted og lager trenger en omfattende oppgradering for å være i samsvar med dagens krav til arbeidsmiljø. Dessuten er arbeidsforhold både ute og inne lite tilpasset dagens drift og krav til effektivitet. Området er begrenset arealmessig og mulighetene til utvidelse av arealet er begrenset. Det bør derfor utredes muligheter for å etablere et nytt område til et moderne og tilpasset verksted og lager. Flytting av brannstasjonen kan være en naturlig følge av en ny etablering.

Etterslep fornying biler/maskiner

Kommunen har en aldrende maskinpark og har et stort etterslep i fornyelse av biler og maskiner. Gammel maskinpark er en bidragsyter til høye vedlikeholdskostnader og er også en begrensning i å oppnå effektivitet i arbeidsoppgavene. Dessuten er nye maskiner med å fremme trivselen blant de ansatte.

*Kostnadsvekst.*

Generelt er konsumprisindeksen lavere enn prisveksten innen bygg- og anleggssektoren. Dette medfører en stadig nedgang i budsjettens realverdi og medfører at tjenester årlig må reduseres.

Oppgradering/ vedlikehold veier

Kommunen har et stort etterslep på vedlikehold og oppgradering av veier. Veikapitalen forringes årlig dersom det ikke settes av større midler til vedlikehold.

Styrking av vaktmester og utegjeng

Bemanningsen i utegjengen og hos vaktmestrene har gradvis blitt dårligere i en årrekke. Dette skyldes kombinasjonen av at ansatte har gått av med pensjon eller ned i stilling, samtidig som enheten har vært nødt til å kutte årsverk. Selv om det de siste årene har vært gjort betydelige investeringer i bedre arbeidsredskap for disse arbeidstakerne, er bemanningen så lav at det går utover både kvalitet på tjenestene som leveres og arbeidsmiljøet.

Av denne grunn foreslås det å styrke bemanningen med 2 årsverk ila. perioden. Det legges inn med 1 årsverk i 2013 og et til i 2014.

12.10 Enhet for barnehage og barneskole

12.10.1 Overordnet rammeutvikling i perioden

Barnehage og barneskole	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	78 955 000	81 570 000	79 829 000	79 829 000	79 829 000	79 829 000
Endring fra året før/behov			-1 741 000	0	0	0

Tabell 24: Rammer barnehage og barneskole – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

Det er viktig at vi får den nye enheten til å fungere etter forutsetningene. Det er to kulturer – barnehagekulturene og skolekulturen - som skal arbeide sammen til beste for barna. Forskning viser at vi vet for lite om hverandre faglig og sosialt. Gjensidig informasjon blir derfor viktig. Det andre er å forbedre overgangen mellom skole og barnehage og å justere hverandres forventninger til et riktig og oppnåelige nivå.

For skolene blir fullføringen av Sønedeled skole og rehabilitering av Risør barneskole den store bygningsmessige utfordringen. På den faglige delen er det å komme à jour med resten av landet rent faglig på nasjonale tester.

12.10.2 Tiltak i handlingsprogrammet

Barneskolene i kommunen vil i 2012 være i god stand med unntak av deler av Risør barneskole. Det er de eldste delene fra 1973 som må gjøres noe med. Det omfatter 4 blokker. Bystyret må vurdere om dette skal tas i et større tiltak eller om det skal spres over noe tid slik det er antydning i nåværende økonomiplan.

Vi trenger en politisk avgjørelse på om hva som skal gjøres videre med driften av gamle Randvik barnehage. Behovet for barnehageplasser og rammebevilgningene til drift, vil avgjøre hva som blir en riktig, permanent avgjørelse i saken.

12.10.3 Andre driftsutfordringer

I perioden må vi få til en god og pålitelig oversikt over behovene til enhver tid for barnehageplasser i de ulike delene av kommunen. Prognosene må være tilpasset de økende behovene som vi ser for gradvis mer tid i barnehagene i en periode da barnetallet synker noe. De må være praktisk baserte og ikke bare matematisk. Det betyr at tilbudet om plass må være mulig å benytte seg av. Videre er det av interesse å få en god forutsigbarhet i de økonomiske tildelingene etter at staten gikk over til rammeoverføringer fra januar 2011.



12.11 Enhet for ungdomskole og voksenopplæring

12.11.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Ungdomskole og VIRK	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	26 871 000	27 738 000	27 146 000	27 146 000	27 146 000	27 146 000
Valgfag			83 000	266 000	450 000	550 000
Ny ramme		27 738 000	27 229 000	27 412 000	27 596 000	27 696 000
Endring fra året før/behov			-509 000	183 000	184 000	100 000

Tabell 25: Rammer ungdomskole og voksenopplæring – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

Elevtallet på ungdomstrinnet endres lite perioden, i voksenopplæringa forventes et elevtall rundt 100 – 115 elever. Stortingsmelding 22 om ungdomstrinnet gir signal om endringer som krever økte ressurser.

12.11.2 Andre driftsutfordringer

Ressurser til ny GIV og innføring valgfag og arbeidslivsfag på ungdomstrinnet de kommende åra, vil kreve økte ressurser og omdisponering av eksisterende ressurser. Skolen trenger kompetanseheving i basisfaga, særlig norsk, jf krav om utdanning ved tilsetning i skoleverket.

12.12 Enhet for kvalifisering

12.12.1 Overordnet rammentvikling i perioden

Kvalifisering	2011	2012-behov	2012	2013	2014	2015
Ramme	29 931 000	30 874 000	30 215 000	30 215 000	30 215 000	30 215 000
Endring fra året før/behov			-659 000	0	0	0

Tabell 26: Rammer kvalifisering – beløpet for 2011 er i 2011 kroner og beløpene 2012-2015 er i 2012 kroner.

12.12.2 Andre driftsutfordringer

Hovedutfordringer ligger i å benytte enhetens gode kompetanse og bidra til en ”tidlig inngripen”, samtidig som en holder unna med en krevende drift. Allerede i 2012 (2011) vil vi få en økonomisk utfordring ved at det ikke er tatt høyde i budsjettet for felleskostnader til deltakelse i Barneverssamarbeidet i øst (Biø) eller evt økte kostnader ved et fremtidig interkommunalt samarbeid. Ut fra måltall, erfaringer og ikke minst for å møte samhandlingsreformen, bør legedekning og bemanning på helsestasjonen vurderes i planperioden. Bemanning på helsestasjonen bør vurderes både i forhold til ”antall” og ”type kompetanse”.

12.13 Vann, avløp og renovasjon

12.13.1 Andre driftsutfordringer

Sanering vann/avløp

Store deler av ledningsnettene trenger en sanering for å redusere lekkasjer på vannledningsnettene og utlekking av kloakk. I tillegg til unødvendige driftskostnader, er dette uheldig helsemessig da kloakkvann ved uheldige omstendigheter kan trenge inn i vannledningene.

Utvidelse av ledningsnettene

Deler av kommunen mangler kommunal vannforsyning og til dels også kommunalt avløp. Det må være et mål at større områder av kommunen kan tilknyttes kommunalt ledningsnett – dette gjelder ikke minst etablerte hytteområder.

*Rekruttere/ beholde ingeniører*

Utviklingen i de senere år har ført til problemer med å rekruttere nye medarbeidere med ingeniørfaglig bakgrunn. Situasjonen er betenkelig ut fra kvalitet og effektivitet på tjenester og lang responstid for brukerne. Konkurransproblemer lønnsmessig med privat sektor er et problem, men det er en like stor utfordring i å gjøre Risør kommune attraktiv som arbeidsplass og bosted. Trivselsfremmende tiltak må være i fokus.



13 OPPSUMMERING OG KONKLUSJON

Risør kommune har en sunn økonomi og en god evne til å tilpasse seg endrede rammebetingelser. Den store utfordringen er å stimulere aktiviteten i kommunen slik at Risør forblir et aktivt sted der mange ønsker å bo og leve. Dette blir en felles, stor utfordring i kommende periode, for politikere, administrasjon og befolkningen i kommunen.

Perioden vil også medføre statlige endringer som vil påvirke kommunen betydelig. Samhandlingsreformen skal innføres fra 1/1-2012 til 2015, og vil bety endringer for de kommunale tjenestene. Hvilket omfang reformen vil få, er ennå uklart, men mye kan tyde på at den blir omfattende.

Rent økonomisk blir det første året i perioden den vanskeligste for kommunen. Dersom prognosene som er lagt til grunn i økonomiplanen slår til, vil det være behov for å kutte kostnader med nesten 7 mill fra 2011 til 2012. Det vil få konsekvenser for drifta. Det gledelige ved situasjonen, er at det kan synes som om kuttet fra 2012 til 2013, vil være tilstrekkelig til at nivået på drifta kan være stabilt resten av perioden.

Selv om det blir tøft å komme i havn økonomisk i 2012, foreslår likevel rådmannen gjennomføring av tiltak som krever noe finansiering. Det er viktig å klare å se forbi de økonomiske utfordringene og samtidig skape en utvikling i kommunen. Selv om økonomien er stram legges det derfor inn tiltak som utvikler tjenestene og kommunen i perioden.

Rådmannen legger dermed frem et forslag til handlingsplan for perioden 2012-2015 med tilhørende tiltak, og en økonomiplan for samme perioden i balanse.